

<p>Előfizetési ár: Egész évre . . . . . 10 frt. Fél évre . . . . . 5 frt.</p> <p>Kisparancok, közintézetek, hivatalnokok, kőszékek, tanítók és közgyűzők részére a lap ára egész évre 4 frt., fél évre 2 frt.</p> <p>Magyar egyesületeknek és társulatoknak a lap egész éven át ingyen megy.</p>	<h1>BÉCSI KÖZLÖNY</h1>	<p>Megjelen havonként kétszer.</p> <p>Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban. Egy egyházasos petsor ára 10 kr. Többesrői közléséi engedély.</p> <p>Lapunk kltüntetést nyert. Bécsben 1890. Aradon 1890. Temesvárott 1891.</p>
---	------------------------	--

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bécs, II. Kaiser Josefstrasse 23. — Szerkesztő és tulajdonos: Darvas Aladár.

A nyitrai püspök arany-miséje.

Bende Imre nyitrai püspöknek szeptember hó 8-án volt ötven éves jubileumáról részletes tudósításokat hoztak a napi lapok és örömmel értesült a nagyközönség a bölcs főpap lelkes ünnepeltetéséről valamint a legfelsőbb kitüntetéséről is.

Lapunkban már 1893-ban mutattuk be a szeretett püspök arcképét a következő czikk kíséretében:

A hetvenes évek elején Magyarhon délvídekén a magyarság szelleme valóságos éltető erőt nyert. Mint Isten küldötte, termelt ott

egyszerre Bende Imre és ottani megjelenése a magyaros gondolkodásnak, magyar hazafiságnak gyökereit — talán örökös időkre — oly mélyen verte az akkor még szerb jellegű talajba, hogy szemlátomást fejlődött a magyarság faja, izmosodott törzse büszkén hordozá a magyar életet hirdető lombokat és mellette ridegen állt a szerb jellegű ősi növény, megfogyva zöld virágzó színétől, lombjaitól, kiélt, kiaszott formája csak sejteni engedé az életet, csak annyit látszott mutatni, hogy: »kiadá lelkét.«

1869-ben került Bende Imre, mint plebános Ujvidékre. Ez az

esztendő a magyar délvídek életében fordulatot képezett. Az akkor 43 éves plebános teljes valójával látott nemes, magyaros kötelességének hű teljesítéséhez. Az isten szent igéjének hirdetése mellett főgondját az általános magyarosításra fordítá. És nem kevés sikerrel.

Alig néhány esztendő meghozta buzgó fáradozásának méltó gyümölcsét. És e szép siker buzdítólag hatott az igyekvő plebános tevékenységére, mely ennek folytán csak növekedett Magyarhon szent ügyének üdvére.

A derék egyházférfit ugunszólván uttörő volt odabent Szerbia

vidékén a magyar nyelv, a hazafias gondolkodás és szellem megteremtésében és ép ez alkalomból ki is érdemelte akkoriban magának az Isten áldásáról czimzett apátságot.

Majdnem ugyanazon feladat várt reá, mikor tartózkodási helyét felcserélte Felső Magyarhonnal és már, mint Besztercebánya megyés püspöke, melyet Ipolyi után nyert el, sokszor jelét adta annak, hogy a népet nemcsak a vallásos szellemenben, de a hazaszeretben is kell fejleszteni.

Mint országgyűlési képviselő azt is beigazolta, hogy méltó helyet foglal el a honatyák közt, mert

Az új iparművészeti muzeum Budapesten.

képviselői minőségben is nagy szolgálatakat tett a magyar ügynek. Éles megfigyelése, bölcs ítéllete és alapos körültekintése, a közügyek terén fényesen emelkedtek érvényre.

Amikor ez év elején nyitrai püspökké nevezte ki Ő Felsége, a közvélemény figyelme ismét az önfeláldozó szent atya felé fordult és e kinevezésben mindenki felismerte azt, hogy új feladatok és új tények születtek e kinevezést és hogy Nyitra megye katolikus ügyének régi jó híre bizonyon épen tartatik és fejlesztetik általa.

A kinevezés alkalmával lapunkban közöltük azt a lelkesedést, melyet Nyitra megyében az új püspök fellépte keltett és azt a leirhatatlan rokonszenvet, melylyel minden oldalról fogadták a bölcs szent atyát.

Bende Imre 1824-ben született Baján. A theologiai pályára lépve, mint a bécsi Pázmáneum növendéke végezte tanulmányait, 1847-ben pappá szenteltetett Kalocsán s egy ideig segédlelkészkedett; 1849-ben a kalocsai papnövelde tanulmányai felügyelőjévé neveztetett ki s egyúttal, mint az egyházjog és lelképásztorkodástan tanára működött. 1852-ben érseki levéltárnok, 1853-ban szentszéki jegyző lett, míg a következő évben elnyerte a futtaki plébániát, hol 15 éven át működött, 1858-ban kerületi jegyző, 1864-ben esperes volt és 1869-ben került Ujvidékre plébánosnak, melyről közleményünk elején tettünk említést.

Különfélék.

Bécsi kalauz.

- Báró Jósika Samu, Ő felsége körüli m. k. miniszter fogad hétfőn, kedden, pénteken, szombaton 12 órától 1 óráig.
- Bécsi magyar egyesület: I. Thein-altstrasse 4.
- Bécsi magyar iparoskör: VI. Mariahilferstrasse 1, Lanner-Saal.
- Bécsi magyar műkedvelők egyesülete: II., Praterstrasse 50.
- Bécsi magyar munkásképző egylet: VI. Magdalenenstrasse 90.
- Első bécsi magyar dalárda: Tiefer Graben 36.
- Magyar hitszónoklat minden vasárnap délelőtt 11 órakor a Kärntnerstrasseben levő Johanner templomban, Torma Izidor lelkész által.
- Akademie der bildenden Künste. Képzőművészeti akadémia, Schillerplatz 3.
- Akademie, Theresianische. Theresianum vegyészeti laboratóriummal, IV. Favoritenstrasse 15.
- Akademie der Wissenschaften. Tudományos akadémia, I. Universitätsplatz 2.
- Albertina Albrecht főherceg rézmet. szeti és rajzgyűjteménye, I. Augustinerbaste.
- Állatsereglet a Schönbrunni kertben.
- Arsenál cs. k.
- Ő Felsége magán könyvtára I. Hofburg.
- Udvari könyvtár: I. Josefsplatz.
- Egyetemi könyvtár: I. Franzensring.
- Tudományos akadémia könyvtára: I. Universitätsplatz 2.
- Képzőművészeti akadémia könyvtára: I. Schillerplatz 3.
- Technika könyvtára: IV. Technikergasse 13.
- Keleti muzeum: I. Schottenring.
- Műipar muzeum: a Stubenringen.

— Kunsthistorisches Museum és Naturhistorisches Hofmuseum: Állat-, növény- és ásványtani gyűjtemény. Burgring.

— Ophthalmológiai muzeum: a közközházban IX. Spitalgasse 2.

— Technológiai iparmuzeum: I. Eschenbachgasse 11.

— Kunstverein: I. Tuchlauben 8.

— Művészház: I. Lothringerstrasse 9.

— Kereskedelmi akadémia: I. Akademiestrasse 12.

— Naturalien-Kabinet: I. Josefsplatz.

— Képzőművészeti képtár: I. Schillerplatz.

— Schatzkammer.

— Museum der Stadt Wien I. Rathaus.

A bécsi magyar czégek megismerése különösen most bir fontossággal a magyarok részére, mert az utóbbi időben mutatkozó áramlatok a Bécsben élő magyarok dolgát is némileg megnehezítik. Kívánatos tehát, hogy legalább a magyarok pótolják egymás közt a hajsza okozta veszteségeket és beszerzési forrásul a magyar üzleteket használják. Ezek között Fischer Jakab üzletikönyv- és másoló-könyv gyára már csak azért is megérdemli a tulajdonos honfitársainak méltó pártfogását, mert az 1883-ban alapított gyár régi jó híre és gyártmányainak elismert kitűnő volta fényes bizonyítékát adják ama keresettségnek, melyben a bécsi magyar czég készítményei részesülnek. A gyár különlegességei a laposan fekvő üzleti könyvek, a Workmann-féle szabadalmazott czernekötéssel. A gyárral kapcsolatban van a vonalzó intézet is és a czég üzletében, II-ik kerület, Obere Donaustrasse 85-ik szám alatt, a Stefaniebrücke mellett az összes irodai czikkek kaphatók.

Vizi ut Európa és Szibéria közt.

Nossilev, tudományos utazó közvetlen vizi utat fedezett föl Szibéria és Európa között, a mely az eddigi utat jelentékenyen megrövidíti s a mely jégmentes. Az új utnak nagy a kereskedelmi jelentősége.

Kivándorlás. Genuán át 1896-ban 306.093 egyén vándorolt ki ezek közül 9513 az osztrák-magyar monarchiából, még pedig 7678 osztrák és 1835 magyar alattvaló; 1895-ben 11951 osztrák és 328 magyar alattvaló. A monarchiából kivándorlottak közül 7376 egyén 77% a Brazíliába ment és pedig igen csekély kivétellel valamennyien a brazil kormány költségén.

Ujabb norvég expedíció az északi sarkhoz. Andrée és társai sorsáról még semmi hír s máris új expedíciót terveznek a norvégok az északi világba. Ez a jövő nyáron fog elindulni Wellmann hadnagy vezetésével. Az új expedíció a vezetőn kívül tizenegy tagból fog állani, a nyáron norvégiai jegestengeri hajókon elmegy Ferenc József földre, a honnan három ember hátrahagyásával szánkán és csónakon a Fligelyn fokhoz fog menni. Az expedíció száz napra van tervezve és május végén visszatér Norvégiába.

A legkitűnőbbnek elismert Ferenc József-keserűvíznek bevásárlásánál nagyon ajánlatos, hogy mindig határozottan Ferenc József-keserűvizet kérjünk, nehogy más, csekélyebb értékű vizet kapjunk.

A bécsi magyarok körében már megindult a mozgalom a különféle estélyek és mulatságok rendezése céljából. Az egyletek közül a bécsi magyar műkedvelők egyesülete nyitja meg a saisons október 9-én egy hangversenynyel kapcsolatos táncestélylyel. Több érdekes hangverseny lesz még ezenkívül a Bösendorfer-teremben és a bécsieknek ismét lesz alkalmuk a magyar művészvilág több kitűnőségével megismerkedni.

Uj consulatus. Ő cs. és apostoli kir. Felsége folyó évi június hó 21-én kelt legfelsőbb elhatározásával Uj-Zélandban Auckland székhelyvel tiszteletbeli osztrák-magyar consulatus felállítását megengedni és oda Langguth E. kereskedőt fizetés nélküli consullá legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Nemzetközi villamossági kiállítás Turinban.

Az olasz királyság, a cs. és kir. közös külügyminiszter urnak folyó évi június hó 20-án 28.574/9. sz. alatt kelt értesítése szerint 1898. év ápr. — október időszakában Turin városában általános kiállítást rendez, melynek keretében szerveztetett egy nemzetközi osztály is a villamos készülékek és berendezések bemutatására. Ugy az olasz kir. kormány, mint a magyar kormány nagy súlyt helyez arra, hogy ezen a villamos készülékek- és berendezésekből rendezendő nemzetközi kiállításon az e szakmába vágó magyar ipar és a maga teljességében bemutatva legyen. Felhívjuk az illető iparosokat, hogy a kiállításban való részvételre vonatkozó nyilatkozataikat, a melyekben lehetőleg részletesen körülírva legyenek a kiállítani szándékolt tárgyak is, a Magyar Kereskedelmi Muzeum útján terjeszték fel a kereskedelmi miniszter urhoz, aki tárgyaik kedvezményes szállítása, nemkülönben vámmentessége tekintetében a szükséges intézkedéseket meg fogja tenni. A kiállítás programját a következőkben ismertetjük:

A kiállítás a Károly Albert király által megadott alkotmány félszázados jubileuma alkalmából rendeztetik, az ipar- és művészet tekintetében nemzeti jelleggel fog birni. A villamossági osztályban azonban külföldiek is kiállhatnak:

1. az electrotechnikai oktatáshoz való készülékeket;
2. a villamos áram vezetéséhez való anyagokat;
3. elektromos és magnetikus mérésekhez való műszereket;
4. távirati- és telefon felszerelést;
5. jelző készülékeket a vasuti forgalom biztonságára való alkalmazásban;
6. dynamogépeket és villamos motorokat;
7. a villamosságot alkalmazó mechanikai berendezéseket; villamos közúti vasutak kelleit;
8. világítási készülékeket;
9. az electrochemiába és villamos fém megmunkálásába vágó tárgyakat;
10. a villamosság egyéb alkalmazásait;
11. a villamosság történetére vonatkozó tárgyakat.

A rendező-bizottság valamennyi országbeli szaktársakat hív meg a kiállításra és reméli, hogy az összes országok legkiválóbb czégeinek legujabb találmányai fognak Turinban együvé kerülni és sok új találmány fog érvényesülni; arra emlékeztet, hogy az 1884-iki turini kiállításon keltetett föl a közfigyelem a transzformatorok, az indirekt váltóáramok megosztásának értéke iránt és azt hiszi, hogy az 1898-iki turini kiállítás talán majd a vizierő felhasználása tekintetében fog a haladásnak irányt adni.

A Thomasz-salak mint olcsó foszfor-trágya.

A Thomasz-salak, mint jól tudjuk, a vasérczek foszfortalanítása közben előálló melléktermék. A foszforsav gazdag vasérczet, hogy annak foszforsav tartalmát kivonják, mészkővel ve-

gyitve teszik bele a mészkővel bélelt olvasztó körtébe s levegőt hajtának át rajta és igen magas hőfok mellett összeolvasztják, mi közben a foszforsav kiválik a vasérczből, egyesül a mészszel foszforsavmész alakjában, és mint salak uszik az olvasztott érez fölött. Leöntetvén sziklakemény darabokba merevedik, és ez a Thomasz-salak.

A durva salakdarabot megfelelő őrlőkészüléken megőrlik és lisztfinom állapotban hozzák a kereskedelembe.

Igen sokáig tartotta magát azon nézet, hogy a Thomasz-salaknál két dologra kell csak főszlyt fektetni, az összfoszfortartalomra és a lisztfinomságra, az a téves hit lévén elterjedve, hogy a salakfoszorsav teljesen egyenmő, és mivel vízben nem oldható, csakis a természetes elválás, a talajsav, forrássav, gyökérsav, szénsav stb. által válik oldhatóvá.

E homogén természetűnek képzelt foszorsavtartalom mellett a gazdáknak kik természetesen nézeteiket a szaktudósoktól veszik át, nem volt egyéb vágyuk, mint hogy a salak lehetőleg porfinom, mondjuk lisztfinom legyen. A lisztfinomság meg is van a salaknál, a mennyiben 85%, sőt néha majdnem az összes salak „finom lisztből” áll. Durva lisztsalak nálunk nem is kerül forgalomba.

A lisztfinomság kérdésében nem is állott be változás az igényekben. Ma is finom őrlésű salakot kívánunk, melynek 85%-a a Kahl-féle 0.17 mm. nyílású szitán átmegy; mert csak ez teszi lehetővé az egyenletes elosztást, és a salaknak természetes, gyors elválását.

Igaz, hogy a tulfinom liszt az elhíntésnél technikai nehézséget okoz, mert e poromlós jóságát géppel nehezebb vetni, mintha durva liszt volna. Kézzel a tulfinom lisztet nehezebb kiszórni. Végül a szél igen zavarólag hat a liszt hintésnél; minél finomabb a liszt, annál gyengébb széláram képes azt elkapni és a szomszéd földjére vinni. De ez mind nem ok arra, hogy a finom liszt rendkívüli előnyét lerontani képes legyen.

Legujabban Wagner tanár és vele egy időben több külföldi szaktudós tanulmány tárgyává tették a salak foszorsavát. És kiderítették róla, hogy a salak összfoszorsava éppen úgy nem egyforma, mint a szuperfoszfátoké. A szuperfoszfátban vízben oldható, és egy aránylag kis rész vízben nem oldható foszorsav van.

A Thomasz salak összfoszorsavának egy tulnyomóan nagy része citrátokban oldható, egy kisebb része nem oldható.

Wagner tanár azt találta, hogy a citromsav az, mely a talajban található savaknak, humuszsav, talajsav, gyökérsav stb. legiakkabb megfelelő.

És a salak foszorsavának azon része, mely citrátok által oldható, a növények által is felvehető. Ezt Wagner tanár nemcsak elmélet által, mely ilyen dolgokban legkevésbé döntő, hanem gyakorlat által, azaz termelési kísérletek által is beigazolta.

Azon növény adja a viszonylag nagyobb termelést, mely citromsavas ammoniakban oldható több foszorsavval látatott el. A citrátban oldhatóság tehát a vásárló gazdának egy új kivánsága lett a nélkül, hogy a porfinomsághoz kevesebb igényt kötnék.

A gyakorlatban a citrát oldhatóság viszonya a nem oldható részhez körülbelül olyan, mint 6:1-hez. Azaz a salakfoszorsav egy hatod része citrátban oldható.

A 18% összfoszorsavval bíró Thomasz-salakban 15% citrátban oldható foszorsav van.

Hogy a citrátban oldhatóság sem nem theoria csupán, sem nem tréfa

dolog, azt látjuk ma már abból is, hogy a reális kereskedő a Thomasz-salakot csak citrátban oldható foszforsav tartalom szerint ad el kilópercentenkint. Azaz a 18% salaknál csak 15%, tehát 100 kg. salakban 15 kg. citrátban oldható foszforsavat fizetett meg. Az ezenfelül levő citrátban nem oldható foszforsavat, valamint a salak egyéb alkotórészeit tekinteten kívül hagyja.

Ma a gazda ne vegyen meg más salakot, mint olyat, melyben

1. a porfinomság 85—90%-ig.
2. a citrát oldhatóság pedig kilópercentekben van szavatolva.

Tehát csak oly salakot szabad venni, mely először is 85-90% porfinomságú. Ezen salakban azután egyszerűen fizetem kilógrammonként a citrátoldható foszforsavat.

Mint gyakorló gazda, ha a kor színvonaláról lemaradni nem akarok, igen természetes, hogy roppant sulyt kell helyeznem a citrát oldhatóságára. Mert hiszen vannak más foszfor-gazdag salakok is (Martini stb.), melyek azonban ránk gazdákra használhatatlanok, mert nem oldhatók, és a talajban hiában fekszenek.

Most már azon kérdésre kellene áttérnünk: hogyan viszonylik a citrát oldható foszforsav értéke a vízben oldható foszforsavéhoz?

Hogyan viszonylik egyiknek ára a másikéhoz?

Hogy a citrát oldható foszforsav értéke, hogyan viszonylik a vízben oldható foszforsavhoz, azt számokban kifejezni, azt hiszem ma még senki sem tudja. Ezt kifejezni egy abszolút értékű számmal talán örökre lehetetlen is marad. Mert vannak bizonyos talajok (ilyen Vasvármegye észak nyugati részének hideg agyagtalaja is), hol a Thomasz-salak foszforsava majdnem egyenértékű a vízben oldható foszforsavval. Vannak más talajok (pl. Vasvármegyében a dél-keletre tekvő meleg talaju „Kemenesalj” jó része), a hol a Thomasz-salak foszforsavával sohasem fogjuk elérni azt a hatást, mit elérünk szuperfoszfát által. Még a klíma is sokat határoz. Perzselő nyári meleg alatt a nagy adag salak égethet, de viszont a termelést gyorsan érlelő hatása miatt, csupán az által, hogy a gabona szemesedése és érése egy héttel előbbre van, mint a nem salakozott vetésé, esetleg megemlítheti a termést a beneszorulástól.

A vízben oldható szuperfoszfát foszforsav az első termésnél nagyot segít a növényen, de azután értékéből veszít az által, hogy a vízben oldható foszforsav visszamegy citrát oldható állapotba.

Ezzel szemben a salakcitrát oldható foszforsava nem megy vissza teljesen oldhatatlan állapotba, hanem citrátban oldható marad.

Konstatáltam számtalanszor, hogy a Thomasz salak utóhatása, a második évben még szembeszökő, a harmadik évben is megállapítható; a szuperfoszfát termésközpontú hatását a második és harmadik évben még csak literekre vagy kilókra terjedő pontos mérés által lehet megállapítani, feltéve, hogy a kísérletnél m. holdankint 100 kg. szuperfoszfát s másrészt 200 kg. Thomasz-salak alkalmaztatott. Hogy a Thomasz-salak utóhatása hasonlíthatatlanul nagyobb, azt hiszem, ezen senki sem kételkedik.

A szuperfoszfát minden foszfor-szegény talajon hatásos, tehát minden esetben alkalmazhatjuk. A salak nagy hatása a talaj és a klíma tulajdonságaihoz inkább van kötve.

Szuperfoszfátot vessünk ott, a hol gyors hatás kell. Czukor- és takarmányrépa alá és egyéb tavaszi alá. Thomasz-salakot vessünk ott, a hol

Bende Imre

nyitrai püspök.

két vagy három évig nagy hatásra van szükség, pl.

Zab Thomasz-salakkal.

Buza (esetleg fél trágyázásban).

Zabos búkköny Thomasz-salakkal.

Buza (fél trágyában)

Tavaszi lóherével. Thomasz-salakkal.

Lóhere.

Búza.

Rozs lóherével. Tomasz-salakkal.

Lóhere.

Búza.

Ezenkívül Thomasz-salak előnyösebb a luczernánál, vetett legelőnél, lóherénél, szőlőnél, gyümölcshánál.

Szuperfoszfát előnyösebb a gumós növényeknél, káposztánál, minden oly esetben, ha egy évben nagy hasznót akarunk (bérlet lejártán!) és azt hiszem mindenféle konyhakerti zöldség termelésénél.

A szuperfoszfát feltétlenül előnyösebb mindenféle növénynél sorra hirtetés esetén. Ez természetes, mert a salaknak elosztva kell lenni a talajban és nem sorra hintve. De itt is van kivétel. Thomasz-salakot lehet keverni a sorra hintett egyéb műtrágya közé is, mert a férgeskedést csodálatos módon távol tartja, mit szabad mézstartalmának rovok fel.

Nézünk még a technikai nehézségeket.

Thomasz salakot bármely réses rendszerű szórógép (Schmidt és Spiegel szab) pompásan elszór.

Kézzel hinteni nem ajánlatos.

A szuperfoszfátokhoz okvetlen Schloer-rendszerű gép kell, vagy kézzel kell elhinteni.

A Schloer-gép keskeny, keveset végez, felette nehéz, és minden oly gép, mely felülről szór, az indulás pillanatában vagy kilók egy csomó műtrágyát — tehát pazarol, vagy nem szór 5—10 méter hosszat.

A műtrágya a természetes lerázódás által összeesik, súlyed a lábában, tehát minden Schloer-rendszerű gép kevesebbet vet addig, míg a műtrágya felső egyharmada kiürült.

Ezután a természetes összerázódás befejeztével egyenletesen vet.

A szuperfoszfát gépi kihintése tehát több technikai nehézséget okoz. Azért azt inkább kézzel szórják ma is Ámbár kézzel egyenletesebben lehet hinteni, mint a port, szél sem viszi úgy el, mint a salakot. A tökéletes kiszórás mégis csak a géppel való hintés marad.

A mi a Thomasz-salak árát illeti, erre nézve nézetem a következő.

Az utolsó időben a vízben oldható foszforsav ára csodálatos módon csökkent Leszállott 21—23 krra kilógrammonként, frankó termelő állomásra. A gyárak veszteséggel dolgoznak.

Igen természetes, hogy ezen árdepressziót követni kellett a citrátban oldható foszforsav árának is.

Ma tényleg előtűnik fekszik oly ajánlat, mely szerint a citrát oldható foszforsav ára ab Vasvármegye, kilónként 17 krajczár!

Vagyis 18% öszzfoszforsavas, 15% szavatolt citrát oldható, 80—90% porfinom Hoyermann-salak ára ab Vas vármegye 2 frt 55 kr., feltéve, hogy 25 kocsirakomány adatik el, 4 havi hitel. Ez az ár 1897 évre érvényes.

Igen természetes, hogy a 2 frt 55 kros salak veszedelmes konkurrensé bármely lehető legelősebb árra szabott szuperfoszfátnak.

A Thomasz-salak melléktermék lévén, árát nem kell emelni, annak ára megmaradhat ezen a természetes alacsony szintájón. Sőt meggyőződés sem az, hogy a Thomasz-salak mai leszállított ára annak természetes és állandó ára.

A Thomasz-salak citrát oldhatóságát javítják az által, hogy a Besemer körtébe kovasavas közeteket is raknak a vasérczhez. A salak becstét tehát emelték, árát pedig leszállították.

Ezek azon fontos új irányelvek, melyeknek mérlegelésével a gazda most már elhatározhatja magát, hogy viszonyaihoz mérten mit válasszon, az olcsóvá vált foszforsavtrágyák közül.

Herényi Gothard Sándor

Velenoze
HOTEL d'ITALIE BAUER.

Előrangú német ház a legszebb helyen, a Grand Canal partján és a Markusplatz közelében. 200 szoba és terem. Olvasó, dohányzó, író- és társalgó termek.

Grand Restaurant
Bauer-Grünwald.

Legnagyobb és legrégebb német étterem Olaszországban.

Német konyha. Kitűnő borkok. Legjobb hordósörök.

Külön étterem egyes déli étkezők és társaságok számára az első emeleten. Clubhelyiségek.

Az idegen és bennlakó finom közönség gyűléshelye. Villamos világítás. Postahivatalaházban.

Idősb Grünwald Gyula
tulajdonos.

Monte-Carlo. Monte-Carlo.

Hotel des Anglais.

A Casino átellenében. Csinos fekvéssel. Villamos világítás. Kényelmes berendezés. Olcsó árak.

Ludwig G.
tulajdonos.

Monte-Carlo. Monte-Carlo.

Hôtel de Londres.

Egész éven át nyitva. Déli fekvéssel. A Casino és park átellenében. Pompás kilitással a tengerre és a herczegségre. Személy felhúzógép. Az egész házban villamos világítás.

Kaiser J.
tulajdonos.

Ganz és társa

vasöntöde és gépgyár részvény társaság
Budapesten és Leobersdorfban.
Villamos készülékek, hengerkerekek, turbinák stb.

Robes-Modes
NAGY PAULA

Bécs,

III. Salmgasse 13.

Lovagló-, vadász- és sport öltönyök.
Magyar női ruhák.

Pöstyén fürdő

világszerte elismert utólráhetetlen gyógyhatású kénis **iszapfürdők** rheuma, neuralgia (Ischias), csont-, bőr- és vérbajoknál. (Télen is nyitva.) Angol park. Gyógyterem. Színház. Felvilágosítást nyújt a fürdő-igazgatóság.

Der Dorflump.

Az ugynevezett Rudolfsheimi színházban gyakran adják elő a „Rózsa Sándor” című eredeti magyar rémséget és a gemütlich népség egészen jóllakik ennek az „eredeti magyar rablóhistoriának” a végignézésével.

Sokan csakis ezen az uton ismerkednek meg a magyarokkal és gon-

dolható, milyen fényes fogalmakat nyernek a híres „wilde Mágyáren”-ről.

Ebben a szellemben csinálnak Bécsben több helyen a magyaroknak reklámot és a nyár folyamán a Praterben a „Zum stillen Zecher” című helyiségben naponta színre került egy magyar falusi kép, melynek cimlapját itt eredeti alakjában bemutatjuk:

Der Dorflump.

Ungarisches Dorfbild mit Gesang u. Tanz von Josef Armin.

PERSONEN:

Sarkantyús László, Husarenwachtmeister	Géza Varady.
Franz Gradaus, Deutschmeister	Arthur Franeetti.
Csiriz Jancsi, Dorfschuster	Victor Krahl.
Miska, ein Knecht	Isidor Raphaeli.
Pali, Zigeunerprimas	Anton Rheder.
Joschko, } Zigeuner	Charles de Lomny.
Nandor, }	Alfred Born.
Boriska }	Carmen Sylvia.
Ercsi }	Carla Sirene.
Jószika } Bauernmädchen	Relly Serini.
Margit }	Laura v. Pino.
Aranka }	Aura Sirene.
Julcsa }	Anna Helfer.
Janos, Bauernbursche	Rudolf Berg.

Dorfmädchen, Burschen, Zigeuner, Volk.

Czardas, getanzt vom ganzen Personale unter Leitung von Géza Varady.

Die Handlung spielt in einem ungarischen Dorfe.

Zeit: Die Gegenwart.

Bulgária külkereskedelme 1896-ban.

Szófiai főkonszultusunk jelentése szerint, az elmúlt év Bulgáriára nézve a legkedvezőbb volt, a fejedelemség önállósítása óta, mit főleg a rendkívüli bő termésnek, a jó áraknak és az élénk keresletnek kell tulajdonítani. Bulgária 1896. évi külkereskedelmi forgalma 1852 millió frankra emelkedett; ebből a behozatalra 765 millió frank (a múlt évhez képest 1088% emelkedés) a kivitelre pedig 1087 millió frank (40% emelkedés) esik.

Az egyes államok részesedése Bulgária 1896. évi forgalmában a következő volt:

Összes behozatal 76,530.278, összes kivitel 108,739.977 frank ebből esik:

	frankokban	
Ausztria - Magyarország	22,893.999	2,420.863
Angliára	13,209.007	32,831.582
Törökországra (átmeneti árukkal)	9,923.618	22,086.997
Németországra	8,589.863	20,453.746
Oroszországra	4,299.775	73.839
Franciaországra	3,358.315	13,984.220
Olaszországra	2,640.683	1,885.354
Rumániára	2,252.807	415.569
Belgiumra	2,226.080	8,516.208
Szerbiára	1,043.910	89.916
Egyéb európai államokra	1,381.804	5,671.973
Amerikára	210.377	9.810

A behozatalnál első helyen monarchiánk áll ugyan, de legutóbbi években az angol és német behozatal is, főleg a fonó- és szövőipari gyártmányokban és a fémárúkban állandóan emelkedik.

Bulgária behozatala az osztrák-magyar monarchiából az 1896 évben csekélyebb volt, mint az előző évben, mert kivivőink a krétai események hatása alatt, Bulgáriával szemben is nagyon tartózkodók voltak. Az ezredéves kiállítás azonban másrészt számos bulgár kereskedő is meglátogatta és ez több üzleti összeköttetés létesítését vonta maga után. Az osztrák-magyar monarchiából Bulgáriába 1886. évben behozatott:

Fonó- és szövőipari gyártmányok	frk értékben
Czukor	5,904.053
Faárúk, kosárkötőárúk	3,517.126
Vas és vasárúk	2,710.908
Papiros és papirosárúk	1,736.726
Bőr és bőrárúk	1,622.173
Gépek és készülékek	830.758
Úveg és üvegárúk	801.934
Olajok és zsiradékok	479.503
Élő állatok	457.325
Cserző- és festőanyagok	446.045
Gyógyanyagok és gyógyszereszek	415.325
	39.926

tovább egyenként 2—300 ezer frank értékben gyufák, vegyszeti áruk, kávé- és apróárúk; egyenként 1—200 ezer frank értékben porcellán és kőedény-árúk, guttaperka, lámpák, csement és gyanta, végül 100,000 frankon alóli értékben tűzifa, irodalmi- és műtár-nyak, növények és magvak, vasuti kocsik, állati termékek és illatszerek. Bulgária 1896. évi kivitele (108,739.977 frank) tulajdonán gabonanemekből állott, a mennyiben az 1896-ban kivitt gabonanemek értéke 94,089,072 frankot tett, vagyis az egész kivitel 865% -át. Ezen kívül kivitték Bulgáriából:

	frk értékben
Élő állatok	4,246.898
Fonó- és szövő ipar termékei	2,601.144
Állati termékek	3,154.211
Illatszerek	1,859.346
Bőrök	1,494.158
Fa és faárúk	841.958
Gyümölcs, növények stb.	497.802
Dohány	423.013
Állati hulladékok	181.756
Festő- és cserzőanyagok	92.650

A gabonanemek közül tulnyomó a buza kivitele (81,992,072 frk), melynek legnagyobb része Angliába ment, azután Németországba, Törökországba, Franciaországba, Belgiumba, Olaszországba, Monarchiánkba. Bulgáriából kivitték:

Nyers- és félig megmunkált bőrök 966.000

Élelmi szerek alatti termékekből 636.000

Gabonanemek 636.000

Fonó- és szövőipar termékei 125.000

Állati hulladékok 120.000

Bulgária összes kivitele az osztrák-monarchiába 2,720,863 frk volt, mi az összes bulgár kivitelnek csak 21/2% -át teszi; főkviteli államok Anglia, Törökország, Németország, Franciaország és Belgium.

Szerbia külkereskedelme 1896-ban.

A múlt év gazdasági tekintetben Szerbiában egyike volt a legjobbaknak.

A kedvező gazdasági helyzet külkereskedelmi mérlegben jutott kifejezésre, mely 20 millió frankkal volt aktív, oly összeg, melyet Szerbia külkereskedelmével 1884 óta megközelítve is alig találunk. Volt ugyanis a bevétel 33,337,760 frk, a kivétel 53,785,969 frank; a bevétel növekedése 1895-höz képest 13%, míg a kivételé 23%.

A főkviteli cikket a gabona neműek képezték és ezek közt különösen a buza, melyből 1,030,000 q. került kivitelre 13 millió frank értékben. A kivétel egyéb gabonaneműekből 31/2 millió frankra rugott, úgy hogy Szerbia összes gabonakivitele 1896-ban 161/2 millió frankot tett. Az 1895-iki 81/2 millió frankkal szemben. Ellenben némileg fogyott az aszalt szilva kivitele (5,900,000 frank 1896-ban 6,565,000 frank 1895-ben.)

A kivitel a mezei és kerti terményekből 1896-ban összesen 23,426,711 frankot, 1895-ben 16,045,970 frankot tett.

A második főkviteli csoportot az állatok és állati termékek képezik. ezek értéke 1896-ban 22,332,812 1895-ben 18,982,505 frank volt

Éledelek és italokból 2,100,614 frank és a bőrökből 2,952,311 frank értékű áru vitetett ki.

Monarchiánkba Szerbiából főleg mezőgazdasági termények, állatok, éledelek és italok, valamint bőrök hozattak nagyobb mennyiségben és Szerbiának a Monarchiába való kivitele 1896-ban 46,142,265 frankot tett ki, vagyis az összes kivitelnek 88,9% -át.

A mi a Szerbiába való bevittet illeti a főbb bevitteli árucsoportok és ezekben a monarchia részesedése a következők voltak:

	Összesen monarchiából	frankokban
Pamut, len és kerderárúk	6,960.632	3,024.002
Gyarmatarúk és fűszer	3,583.674	1,907.673
Gyapju és szőr	3,399.992	1,850.514
Fémárúk	2,884.928	2,254.618
Bőrök, kaesuk, guttaperha	2,558.057	1,450.620
Divatárúk, himzések	2,332.618	2,102.776
Kő-, föld- és üvegárúk	2,024.892	987.663
Zsiradékok és olajok	1,699.675	732.877
Fa- és faárúk	1,339.245	1,292.691
Gyógyszerek vegyszeti áruk festékek	1,304.932	834.930

A monarchia összes bevitelére Szerbiába 1896-ban 10,234,424 frk volt, vagyis 2,710,418 frankkal több, mint 1895-ben.

Főbeviteli cikkekünk voltak a különböző növényi anyagból való szövetek, a vasárúk, a ruházati és divat-cikkek, a kikészített bőrök és aránylag leginkább a fa, melyből Szerbia összes bevitelére 964% -ára monarchiánkra esik. Számba jó még bevitelünk üvegből, festékekből, zsiradékokból és végül papirosból. Az egyes államok részesedése Szerbia bevitelében 1896-ban a monarchiára eső 577 százalékon kívül volt Angliáé 123. Németorszáé 106, Törökorszáé 48, Amerikáé 44, Romániáé 27, Schwájceé, Franciaorszáé, Olaszorszáé és Oroszorszáé 1 és 2% közt, a többi államoké egyenként 1% -nál kevesebb.

Monarchiánk bevitelére még mindig tulnyomó ugyan, de csökkenő irányzatú, míg Angliáé és Németorszáé emelkedő, a mi főkép a kézműárúk bevitelében jelentkezik.

1896. év folyamán egy csementgyárra, egy antimon- és más ércbányászatra és egy elektromos vasutra (Dubroviczától Onipavnszáig) adatott engedély.

Nizza, Franciaország.

Kraft tulajdona:

Grand Hotel de Nice

Boulevard Carabacel.

Pompás fekvéssel és kényelmes berendezéssel.

Társzállodák: „Bernhofer” Bernben, „Grand Hotel de Turin”, Turinban, „Hotel d'Italie”, Florenzben.

Nizza, Franciaország.

Grand Hotel Milliet

Kényelmes fekvéssel és berendezéssel. A város központjában. Nagy társalgási helyiséggel. Villamos világítás. Felhuzógép. Elsőrangú ház.

Meyer W., tulajdonos.

Nizza, Franciaország.

Hotel de France.

Legszébb fekvéssel, a „Jardin public” átellenében, a tengerre való kilátással. Elismert kitűnő szálloda, kitűnő konyhával és kiszolgálással. 150 szoba és terem. Rendelkezések. Személyfelvonó gép.

Schwitzing Alajos,

igazgató

Nyáron az Ostendeben levő „Splendid Hotel” igazgatója.

Nizza, Franciaország.

Hotel de la Grande Bretagne

A Jardin Public mellett. Gyönyörű tekvéssel a két kaszinó között. A központban, a tenger partján. Pompás kilátással, déli irányban. A hangverseny és sétány a ház előtt. Elsőrangú szálloda. Kényelmes, modern berendezéssel. Villamos világítás.

Nizza legszebb helye.

Rueck és Textor, tulajdonosok.

Nizza, Olaszország.

Grand Hotel Terminus

A vasuti indóház átellenében. Egész éven át nyitva. Déli fekvéssel. Felhuzógép. A podgyász ingyen a házhoz szállítatik. Vasuti jegy és podgyász bérceza beszerzéséről a házban gondoskodnak. Öt percczel indulás előtt elég idő a vasúthoz menni. Kitűnő étterem. Villamos világítás.

Idősb és ifjabb Emery,

tulajdonosok.

A vágvölgy néperől.

A magyar orvosok és természetvizsgálók 1897. évi augusztus hó 22-25-ik napjain Trencsénben tartott XXIX. vándorgyűlése alkalmából a trencsénmegyei természettudományi egyesület „Emléklapok” című alatt érdekes képes füzetet adott ki dr. Pechány Adolf szerkesztésében, melyben a Vágvölgy szépségei hű leírásokban vannak bemutatva. A füzet első cikke a Vágvölgy népével foglalkozik. Itt adjuk e cikket egész terjedelmében.

A ki szórakozást vagy üdülést keres a Vág folyó partjain, vagy tapasztalatok gyűjtése végett keresi fel a Vágvölgy regényes tájait; kit a hegymokon fehérülő várfalak ezeréves története vonzott e vidékre, vagy a természet csodáerejét jött ide tanulmányozni; nagyobb vagy kisebb mértékben figyelme tárgyává teszi a nép életviszonyait is. A nép élete minden vidéken változatos képet mutat, mindenütt érdekes és tanulságos; de annyi változatosságot alig mutat valahol, mint a mennyit éppen a Vágvölgyen tapasztalunk. A tipikus vonások, melyek rendszerint egész néptörzset, vagy annak legalább jelentékeny részét jellemezni szokták, a Vágvölgy népénél ugyszólván községenként változnak. Nem kevesebb változatosságot mutat a nép nyelvjárása, öltözet, szokásai. Nem hiába volt a Vágvölgye évszázadokon át az eszkről dél felé iparkodó néptörzseknek természetes utja; nem hiába volt e vidék nagy történelmi események színhelye: a vágvölgyi nép minden vonása azt hiteti el velünk, hogy nem egyetlen egységes néptörzs egyenes leszármazottja hanem különféle néptörzs keveréke.

A tótul beszélő, tehát nyelvre nézve a szláv törzshöz tartozó vágvölgyi nép antropológiai szempontból nagyon különbözik a szomszéd morvaktól s egészben véve nem fejez ki egy egységes típust, melyet szlávoknak lehetne elnevezni. Igaz, hogy a férfiak többnyire középteműek, szikarak, de a mély oldalvölgyek községekben akadunk gyakran alacsony, zömök termetű férfiak egész csoportjára. A nőknél az alacsony, jól megtermett alakok vannak többségben. A szlávokat jellemző kurtafejűség is csak a nép egy részénél tapasztalható. A hosszú arctypus mellett nem ritka a kerek arctypus is. A nép hajzata többnyire szőke vagy világosbarna; fekete hajzat a gyermekeknél éppen nem s a felnőtteknél is ritkán látható, a vörös haj pedig a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. Sok férfi régi szokás szerint még most is hosszú, vállig lelógó hajjal visel, melyet különösen vasár- és ünnepnapon bőven kennek be zsiradékkal, mi által hajzatuk sötétebb színt nyer; az kevésbé fénylik a zsiradéktól a nők haja és a hajadon hosszú, lelógó, színes pántlikákkal díszített kontyjai. A körszakáll viselése nem divatos. sőt még a bajusz növesztését is csak a legújabb időkben engedik meg maguknak. A szem színe, a homlok és az orr alakja ép oly kevésbé fejezi ki az egységes típust, mint az egész termet. Szóval antropológiai szempontból tekintve egységes néptypusról a Vágvölgyében nem szólhatunk.

Nem kevesebb változatosságot látnunk a nép viseletében. Kezdvé a Vág folyó torkolatától fel, egészen annak forrásáig. Komárom bástyáitól a Kriván és a Királyhegy csúcsokig, nemkülönben a hegységbe mélyen húzódó oldalvölgyekben, a nép ruházata újabb és újabb képet mutat. A ruházat szabása, de még inkább a ruházat díszítése számos jellemző vonást tár fel, alkalmat s módot nyújt, hogy a nép lelkületébe bepillantassunk.

Zsolna vidékén a pórlegénynek széles karimájú fekete kalapja, fekete, durva posztóból készült szüre és idomtalan bocskora czélszerűség és takarékoság elvei szerint készült. Oly egyszerű ezen öltözet, mint az ember, a ki viseli, oly komor, mint a vidék hegycsúcsai, melyek lejtőin a nép nyájai legelnek és zabbal bevetett szántóföldjei terülne el. Tovább dél felé a fekete posztót a szürkésfehér váltja fel. A ruha szabása válogatottabb, mesterségesebb, s a zsinórzat, a díszítésnél használt színváltozatok a ruházatnak bizonyos érdekességet kölcsönöznek. A hegyentuli (baáni) járásban a pórember öltözetében föltűnő a magas, cylinderforma kalap. Érdekes képet mutat a Pöstyén vidéki pórlegény apró, pörge kalapjában, magas sarkú csizmájában, gazdagon zsinórozott és himzéssel bőven díszített czifra ruhájában. Olyan tarka ez a ruha, mint a virággal és kalászszal behintett mező, melyen a nép kenyerét keresi.

Nem kevésbé érdekes és változatos a pórnők ruházata. Hiszen ők voltak, s részben maig is, a házi szabók, kik a ruházat divatját megállapították, ők hintik el finom himzésekkel a férfi ingujjait, a mintákat ők állítják össze; hát hogy is ne gondoskodtak volna arról, hogy ruházatuk szabásába, díszítésébe szépérzetüket beleöntsék. És főképen érdekesek azok a díszítések, melyeket a pórnők ruházataira alkalmaznak, melyek mintáit maga a himzőnő állítja össze, melyeknek öltéseit maga eszeli ki, mert az egyszerű pórnő még hírből sem ismeri a világ divatlapjait, s egész iskolája abból áll, hogy a vasárnapi öregmiseről hazamenve, megnézi más, falujabeli nők himzéseit.

A Vágvölgye tekintélyes részében a himzett ruha viselése általános szokás a pórnépénél. Midőn az anya kedveskedni óhajt gyermekének, vagy a leányzó szerelméről akarja biztosítani szíve választottját, himzett ruhadarabot vagy himzett kendőt szokott neki adni. Nem gondos anya az, kinek gyermeke szépen himzett ujjasban nem lép vasárnap a templomba, gyatra a legény, kinek ingujját tarka himzés nem díszíti, vagy kinek mellényzsebéből csinosan himzett kendő csúcskéje ki nem látszik. A menyasszony legfőbb büszkesége a himzett kötényekkel telerakott tulipántos láda, legkedvesebb ajándéka az aranynyal díszesen himzett főkötő.

Eme himzések a felvidéki nép ruházatának egyedüli, de becses díszje. A divat nem változtat rajtuk, mindig divatosak, mindig tetszenek, a hol egyszer divatosakká lettek. És a nép konzervatív gondoskodása mellett bizonyít az, hogy himzőmintái ugyszólván állandóan ugyanazok, hogy a rajz, az öltés, de még a nyers anyag megmálasztása tekintetében ujtás, változás alig tapasztalható. A nép ugyanott alkalmazza himzéseit, hol évekkel ezelőtt, s a munka kivételében legfeljebb hanyatlást vehetünk észre.

Tót népünk a ruhájára való kelme nagy részét otthon készíti. Minden jóra való gazdasszony lent vagy kendert természet — föltéve, hogy a vidék természeti viszonyai megengedik — melynek fonásával mulat a hosszú téli estéken. Ugyanezkor számos helyen lehető legegyszerűbben felszerelt szövőszékek vannak felállítva a szükséges vászon előállítására. Hasonlóképp állítják elő juhgyapjuból a téli ruhára való fehér vagy fekete durva posztót. Ugyancsak gyapjuból készül még a legtöbb helyen használt lábbeli: a papucs; ezt előbb úgy kötöttek mint a harisnyát, azután vastag, egymásra fektetett és többszörösen erős madzaggal átvart posztóval megtalpalják.

Ilyen papucset rendszeren a nők használnak, míg a férfiak gyapjuposztóból varrt papucset kedvelnek. Ugy a házi vászon, mint a durva gyapjuposztó keresett iparcikkek.

A tót népet lakóhelye viszonyai tették iparosá. Főfoglalkozása ugyan a földmivelés és marhatenyésztés, de az a csekély föld, melyet egy-egy család rendelkezik, többnyire nem nyújt annyit, mennyi a megélhetéshez szükséges azért a nép más foglalkozás után is lát. Így fejlődött ki a tót nép közt a háziipar, mely kevés helyen van oly sokoldalulag képviselve, mint éppen a félvidéken; s szorosabban vizsgálva a különböző foglalkozásokat, nemkülönben a piacra hozott árukat: el kell ismernünk, hogy e nép, ha nem is tultanulékony, de szorgalmas, sőt ügyes is. S mennyire menne szorgalmával, ha a pálinkaivás rákfenéje meg nem mételezné, ha rabjává nem válnék ama romboló méregnek, mely benne az ethikai és aesthetikai érzéket megöli, anyagilag és szellemileg tönkreteszi! . . . A pálinka tulságos élvezése s a silány eledel, melylyel e nép napról-napra él, megmagyarázzák ama lassúság s nehézkesség okát, melylyel nála oly gyakran találkozunk; ehhez járul még szegénységének érzete. Ez csaknem az egykedvűségig türelmessé, szeliddé, sőt itt-ott majdnem a gyávaságig félénkké teszi. Bátorabbaknak látszanak a nők, mert azok legalább nyelvelni mernek, ha bántják: míg a férfi csak akkor lármáz, ha a pálinka hevíti, máskor még az ütlegét is egykedvűen fogadja, vagy legfeljebb magában morog. Részeg állapotban szeret okoskodni, magában beszélni, sőt olykor elérzékenyedik és sir. Örömmel tapasztaljuk, hogy az ilyen alakok száma is egyre kisebbedik s a helyes nevelés hatása alatt tót népünk egyre jobban tudja elnyomni a pálinkaivás szenvedélyét.

Mennyi szorgalmat, mily ügyességet s a munkában mekkora kitartást tud a tót nép kifejtetni, különösen ha a mostoha viszonyok kényszerítik, hogy idegenben keresse mindennapi kenyerét: ezt legjobban látjuk az u. n. házaló tótnál, ki keze munkájával elég ügyesen gyártott iparcikkeit hozza a piacra. Emé cikkekkel járja be e messze vidéket és kielégítve napról-napra csekély keresményével még csekélyebb igényeit, tengődik, hogy otthon hagyott családjának a legszükségesebbeket megszerezhesse.

A tót iparosok legismertebb alakja: a drótos. Iparát alig méltatják figyelemre addig, míg az csak a cserépedények megdrótolására szorítkozik; de szemét szájra a bádogosnak, ha látja a drótos legényt valahol az ut szélén a pléttárgyak gyártásában buzgólkodva, s ha észreveszi, hogy az igénytelen külsejű és minden tekintetben szerény emberke olcsóbb, sőt gyakran jobb munkájával versenyezni kezd a műhelyekben kitanult bádogossal. Különösen az újabb időkben keres a drótos nagyobb változatosságot iparának cikkeiben. Házalás közben az iparcikkek egész raktárát hordja magával, kezdve az egyszerű egérfogótól feljebb a legfinomabb drót-munkáig: a sárga drótból fent díszes kosarakig, melyek gyakran helyet foglalhatnak bármely megfelelő nagyobb üzletben is.

Mint alföldön a csikós vagy gulyás éppen oly specialitása Trencsénmegyének a drótos, ki éveken át majd a félvilágot beutazza. A fiu 5—10 éves korában kezd mesterségét és 4 teljes éven át követi mesterét vándorutjában mialatt családjáról alig hall valamit.

(Folytatása következik.)

Genua. Olaszország.

Hôtel de la Ville

ezelőtt „Palazzo Fiesco.”

Egészen délnak fekszik, Gyönyörű kilátással a tengerre és a város környékére. Egyetlen német szálloda. Németszemélyzet. Személy felhuzógép. Villamos világítás.

Walther és Oesterle

német tulajdonosok.

Társaságok: „Hôtel Britannia” Velenczében, „Hôtel Victoria” Bozenben és „Hôtel des Alpes” Bellunóban

Genua. Olaszország.

Hôtel des Etrangers

A központban déli fekvéssel. Személy felvonógép. Vasúti jegy eladás és podgyász szállítás. Árjegyzék minden szobában. Villamos világítás.

Melano Frères

uj tulajdonosok.

Ezelőtt a Milan szállodában Milanóban.

Genua. Olaszország.

Grand Hôtel Isotta

5—7 Rue du Rome 5—7.

Első rangú szálloda, kizárólag szállodának épült. Villamos világítás. Felhuzógép. Telefon. A házban vasúti menetjegyiroda.

I. Borgarello és Charles Fils

tulajdonosok.

Milano. Olaszország.

Hôtel Terminus

A központi vasutnál. Szép kerttel. Központi fűtéssel. Fürdő a házban. Német kiszolgálás. Olcsó árak. Étterem, olvasóterem és egyéb kényelem.

Bellini F.

tulajdonos.

Milano. Olaszország.

Hôtel du Lion.

A város központján a Dom-ra való kilátással, magyaroktól és németektől szívesen látogatott. Szobák ára 2 franctól. Ellátás, fürdők a házban, női és olvasó terem. Figyelmes kiszolgálás. Omnibus a vasutnál. Villamos világítás. Német közlekedési nyelv.

Gowaritzza Poruscki és Kuenia Ruskaja.

Hôtel Victoria

40—42 Corso Vittorio Emanuele.

(Uj szálloda.) Hasonló a Hôtel du Lionhoz. Személy felvonógép. Villamos világítás. Központi fűtés. Fürdő a házban. Ellátás. Cook-féle szelvények. Olcsó árak.

Fontana és Lacchini

tulajdonosok.

Milano. Olaszország.

Grand Hôtel de Milan.

Vasúti menetjegyiroda a házban. A nemzetközi hálóközi társaság ügynöksége. Személy felhuzógép. Villamos világítás. Gőzfűtés a házban. Árjegyzék minden szobában.

Spatz József

tulajdonos.

A Velenczében levő „Grand Hôtel” és a Livornóban levő „Grand Hôtel” társtulajdonosa.

Magy. kir. államvasutak.

Keletnémet-magyar vasuti kötelék. (Dij-tételek hatályon kívül helyezése.) Jaegendorf és Ziegenhals állomásokkal való forgalomban a keletnémet-magyar vasuti kötelékben 1894. évi február hó 1-től érvényes II. rész 1. sz. füzet című díjszabásában és a hozzátartozó pótlékokban foglalt összes osztályú díjtételek f. évi szeptember hó végével hatályon kívül helyeztetnek. Az említett díjszabási füzetben foglalt kivételes díjszabások tételei azonban továbbra is érvényben maradnak. Az említett állomásokkal való osztályú forgalomban f. évi október hó 1-től az osztrák-magyar kötelék díjszabás II. rész 2. füzet keretében új díjtételek lépnek életbe.

Szász-magyar vasuti kötelék. (Pótlék kiadása.) Folyó évi szeptember hó 1-én a fenti kötelékben érvényes 1., 4. és 5. sz. díjszabási füzethez az V. pótlék, a 2. és 3. sz. füzethez pedig a VII. pótlék lép életbe, mely pótlékok az 5. b) (gabona stb.) 5. d) (korpá stb.) és 13. a) (vas és acél stb.) kivételes díjszabást illetőleg új díjtételeket tartalmaznak. A mennyiben az új díjtételek a régieknél magasabbak, amazok csak folyó évi október hó 1-én lépnek hatályba. Ugyancsak folyó évi szeptember hó 1-én a nagy-kikinda-nagybecskerek, bács-bodrog-pusztafenyő-kun-szt-mártoni és kun-szt-márton-szentesi h. é. vasut állomásaival való forgalomban 5 b) (gabona) 5 e) (kukorica) és 6 (üres zsák)-ra fennállott kivételes díjtételek hatályon kívül helyeztetnek. A pótlékok a részes vasutaknál megszerezhetők 1897. augusztus hó 25-én.

Osztrák-magyar vasuti kötelék. (A díjszabás III. rész 1. füzet VII. pótlékának és 2. füzet II. pótlékának életbeléptetése.) Az osztrák-magyar vasuti kötelékben érvényes díjszabás III. rész 1. füzetéhez f. évi október hó 1-én a VII. pótlék lép életbe. Ezen pótlék tartalmazza: I. a reexpeditionális határozmányok megváltoztatását, II. díjtételek megváltoztatását, III. új magyar állomások felvételét, IV. állomásnevek megváltoztatását és V. helyesbítéseket. Ugyancsak a fentnevezett díjszabási rész 2. füzetéhez kiadandó III. pótlék pedig, melynek életbeléptetése a „Vasuti és közlekedési közlöny“ f. évi július hó 30-án megjelent 31. számában, szeptember hó 1-én hirdettetett, nem ekkor, hanem csak október hó 1-ével fog életbe lépni. Ezen pótlék példányai annak idején a részes vasutaknál lesznek megszerezhetők.

Északnémet-keleti személyforgalom. A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értekezés szerint az észak-német-keleti forgalomban kiadandó új személydíjszabás nem szeptember, hanem f. évi október hó 1-én lép érvénybe.

Nyugot-német-osztrák-magyar vasuti kötelék. A fenti kötelékben érvényes I. rész, 3. füzetben és pótlékaiban a berlini kir. igazgatóság Potzdam állomása részére fennálló díjtételek f. évi október hó 1-én hatályon kívül helyeztetnek. Ezen állomás a keletnémet-magyar vasuti kötelékbe vétetik fel.

A magy. kir. államvasuti zágrábi üzletvezetőségének kezelése alá tartozó Szegárd-bátaszéki helyi érdekű vasut, az összes forgalomba berendezett Décs állomással, valamint — szintén az összes forgalomra szolgáló, — Ócsény és Pilis-Berek megálló-rakodó helyekkel folyó évi augusztus hó 23-án a nyilvános forgalomnak átadott.

Rajna-westf. osztr. magy. vasuti kötelék. (Díjszabási pótlék életbeléptetése.) Folyó évi október hó 1-vel a rajna-westf.-osztrák magy. vasuti kötelék 1893. évi december hó 1-től érvényes II. rész, 4. füzetéhez a III. pótlék lép életbe, mely a fennálló kivételes díjszabások kiegészítésén kívül új kivételes díjszabásokat tartalmaz palahajlított fából készített butor és buerin küldemények szállítására. A szóban forgó pótlék a részes vasut-igazgatóságoknál megszerezhetők.

Délnémet-osztrák-magyar vasuti kötelék. (Díjszabási II. rész, 4. és 6. sz. füzet, érvényes 1895. október hó 1-től, illetve 1895. december hó 1-től.) Folyó évi szeptember hó 1-től kezdve Budapest fővámház állomás

felvétetik a többi budapesti állomásokra érvényes díjtételekkel, a fenti díjszabási füzetekben bor küldeményekre fennálló 5. sz. kivételes díjszabásba.

Nyugotmagyar-osztrák vasuti kötelék. Díjszabási pótlék életbeléptetésének elhalasztása. A Vasuti és Közlekedési Közlöny f. évi augusztus hó 22-én kelt. 101. számában ad 100696/C I. sz. hirdetmény kapcsán közhírré tétetik, hogy a nyugot-magyar-osztrák vasuti kötelék III. rész. 1. díjszabási füzet I. számú pótléka nem f. é. szept. hó 1-én, hanem f. évi október hó 1-én fog csak életbe lépni.

Azon forgalom egyrészt Ausztria és Magyarország, másrészt Németország, Luxemburg, Belgium és Németalföld között. (IV. sz. pótlék az 1896. évi március hó 1-től érvényes díjszabási I. rész B szakaszhoz.) Vonatkozással a Vasuti és közlekedési közlöny f. évi 96. számának „Díjszabások és szállítási ügyek“ rovatában 108808/C II. sz. alatt közzétett hirdetményre, tudatjuk, hogy a fenti áruforgalomban érvényes I. rész B szakaszhoz kiadandó IV. sz. pótlék nem szeptember 1-én, hanem 1897. évi október hó 1-én fog életbe lépni.

Keletnémet-magyar kötelék. (Díjtételek hatályon kívül helyezése.) A morva-sziléziai központi vasut Jaegendorf és Ziegenhals állomásaival való forgalomban a keletnémet-magyar kötelék 1893. évi november hó 1-től érvényes II. rész. 2. füzet című díjszabásában és a hozzátartozó pótlékaiban foglalt összes díjtételei folyó évi szeptember hó 15-én hatályon kívül helyeztetnek. Az említett állomásokkal való forgalomban folyó évi szeptember hó 1-én az osztrák-magyar kötelék illetve a nyugatosztrák-magyar kötelék kereteiben új díjtételek lépnek hatályba. A mennyiben utóbbi díjtételek drágábbak mint a keletnémet-magyar kötelék II. rész 2. füzetében foglalt díjtételek, ezek f. é. szeptember 15-ig még igénybe vehetők.

Nyugot-német-osztrák-magyar kötelék. (Díjszabási pótlék kiadása.) A nyugot-német-osztrák-magyar vasuti kötelék III. rész, 4. füzetéhez f. évi szeptember 1-ével a 9. pótlék lépett életbe. Ezen pótlék tartalma: Bernburg állomás bevonása a vetőmagvakra fennálló 5. számú kiv. díjszabásba. Eschwege állomás bevonása az aszalt gyümölcsre fennálló 6. számú kiv. díjszabásba. (Uj 13. sz.) kivételes díjszabás földalajból készített benzín stb. szállítására. (Uj 19. sz.) kivételes díjszabás nyers kálisó (mint trágyszer) szállítására. A nevezett pótlék példányai a részes vasutaknál megszerezhetők.

Áruforgalom egyrészt Ausztria és Magyarország, másrészt Németország, Luxemburg, Belgium és Németalföld között. (A díjszabási I. rész B. szakaszhoz a IV. sz. pótlék életbeléptetése.) Az egyrészt Ausztria és Magyarország közt, Németország, Luxemburg, Belgium és Németalföld között való áruforgalomban 1896. évi március hó 1-től érvényes díjszabási I. rész B. szakaszhoz folyó évi szeptember hó 1-én a IV. számú pótlék lép életbe, mely az áruosztályozás kisebb módosításain kívül a német és luxemburgi vasutakon a takaróbérekre és a takarók késedelmes kezelése esetén fizetendő illetékekre vonatkozó díjszabást tartalmazza. Az ezen díjszabási pótlék által esetleg okozott megrághatóságok csak folyó évi szeptember hó 15-én lépnek hatályba. A pótlék a m. kir. államvasutak igazgatóságánál (díjszabás előírásító hivatal) augusztus hó 15-től kezdve 5 kr-ért lesz kapható.

A magy. kir. államvasutak f. évi nyári menetrendje.

(Vége.)

A nyári menetrendre vonatkozó egyéb részletes adatok úgy a menetrend-hirdetményekből, valamint az állomásokon a kapusok illetve személypénztáraknál, nemkülönben a városi menetjegyjirodákban 10 darabonként 15 kr-ért kapható menetrend-könyvecskéből vehetők ki.

A jelenlegi menetrendből az új menetrendbe való átmenetre névze az utazókönnyűség a következőkre figyelmeztetik:

A budapest-galantha-zsolnai vonalon az új menetrend szerint a Zsolnáról este 8 óra 41 perckor induló új személyvonat az április 30-ika és május 1-je közötti éjjelen csak

Galgóc-Lipótvárról kiindulólág közlekedik míg a Budapest ny. p. u.-ról éjjel 10 óra 45 perckor Zsolna felé induló új személyvonat Budapest ny. p. u.-ból már április 30-án indittatik.

A Szeredről jelenleg éjjel 10 óra 47 perckor Galanthára induló vegyesvonat már április 30-án nem fog közlekedni.

Az új menetrend szerint Budapest ny. p. u.-ból éjjel 11 óra 20 perckor Vácra induló személyvonat már április 30-án indittatik s végül a jelenleg Budapest ny. p. u.-ból este 9 óra 5 perckor Pozsonyba induló személyszállító tehervonathoz menetjegyek április 30-ról május 1-jeire hajló éjjelen már csak Érsekújvárig adatnak ki.

A szered-nagyszombati vonalon a Nagyszombatból jelenleg éjjel 10 órakor induló és Szeredre éjjel 10 óra 32 perckor érkező vegyesvonat április 30-án már nem fog közlekedni.

A bánréve-dobsina vonalon az új menetrend szerint Bánrévéről este 8 óra 55 perckor induló személyszállító tehervonathoz április 30-ról május 1-jeire hajló éjjelre még nem fog közlekedni.

A budapest-arad-predeáli vonalon a Budapest k. p. u.-ról április 30-án d. u. 1 óra 55 perckor induló gyorsvonat már Predeálig fog közlekedni; ellenben a predeál-arad-budapesti irányban közlekedő vonat az április 30-ka és május 1-je közötti éjjelen Predeál és Tövis között még nem fog forgalomba helyezni, hanem május 1-én reggel csak Tövisről fog indittatni.

A püspök-ladány-máramaros-sziget-kőrösmezői vonalon a Máramaros-Szigetről jelenleg éjjel 11 óra 30 perckor Debreczenbe induló személyvonat április 30-ról május 1-sejére hajló éjjelen M.-Sziget és Szatmár között már nem fog közlekedni.

Az új menetrend szerint Debreczenből este 7 óra 58 perckor Szatmárra induló személyszállító tehervonathoz április 30-ról május 1-re hajló éjjelen még nem fog közlekedni, hanem április 30-án Debreczenből a jelenleg este 8 órakor induló személyvonat csak Szatmárig vezetetik be.

A bátyu-királyházi vonalon a Bátyuról jelenleg éjjel 10 óra 48 perckor Királyháza felé induló személyvonat április 30-ról május 1-re hajló éjjelen még bevezetetik.

A szabadka-dáljai, uj-dombovár-dáljabosna-bródi és borovó-vukovári vonalakon. Az új gyorsvonat Szabadka, Dálja és Bosna-Bród között április 30-ról május 1-re hajló éjjelen még be nem vezetetik.

A jelenlegi menetrend szerint április 30-án Pécsről este 8 óra 18 perckor Bród felé induló személyvonat, mint ilyen csak Dáljáiig közlekedik, onnan azonban még május 1-én éjjel 12 óra 20 perckor folytatólág, mint külön személyvonat indittatik Bosna-Bródra, a hová reggel 4 órakor érkezik.

Ezen különvonathoz csatlakozással Borovó és Vuková között május 1-én mindkét irányban egy-egy külön személyvonat fog közlekedni, mely Vukovárról Borovóra éjjel 12 óra 10 perckor; Borovórról Vukovára pedig éjjel 1 óra 10 perckor indul.

Végül a jelenlegi menetrend szerint Bosna-Bródról éjjel 11 óra 24 perckor Bród felé induló személyvonat április 30-án csak Bródig fog közlekedni.

A dombovár-bátaszéki vonalon az új menetrend szerint Bátaszékről este 9 óra 18 perckor Dombovárra induló személyvonat április 30-ka és május 1-je közötti éjjelen még nem fog közlekedni.

Császárfürdő Budapesten.

Első rangu kénes hévívíz gyógyfürdő, pártlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz uszodákkal, kő- és kádfürdővel, 200 kényelmes lakszobával. A legszolidabb kezelés. Prospectus kívánatra ingyen és bérmentve.

Éghajlati gyógyhely és tengeri fürd

Abbazia.

Bővebb értesítéseket ingyen küld a
gyógyintézetek igazgatóságára.

Görbersdorf-Siléziában

Dr. Brehmer Herrmann

világhírű belkő gyógyintézete
tűdőbetegek részére.

A tüdővész mai mérvadó kezelésének alapítója.

Orvosi igazgató:

Dr. med. Kobert Rudolf tanár

Leírásokat ingyen küld a kezeléség.

Gyermek-

sanatorium.

ABBAZIÁBAN.

Dr. Szegő Kálmán.

Igazgató orvos.

Felvétel egész éven át kísérel
vagy anélkül.

A tanulóifjúság legjobb üdülőhelye.

Gyönyörű fekvés közvetlen a tengerparton
6000 □ Méter kiterjedésű kertekkel. Állandó
orvosi felügyelet. Kívánatra prospectus.

Budapesti Takarékpénztár

és

Országos Zálogkölcson

Részvénytársaság.

Helyiségei:

Budapest, VI., Andrassy-ut 5.

Részvénytöke:

10,000,000 korona.

Villamos világítási és erőátvitel gyár.

Kremenezky, Mayer és társa

BÉCS,

IX. Severingasse 9.

Villamvilágítási telepek berendezése izzó és ivilámpákkal bármily terjedelemben és eljes jótállással.

Izzólámpák, saját gyártmány (Lane Fox szabadalma) minden feszítőben és világítási erővel, bármily kerítéshez illő, igen előnyös gyakorlati becsű és tartós.

Tömeges gyártása és kivitele minden szükségesletti ezikknek a villamos világítás-hoz u. m. kerítések, kifogók, önbiztosítók mérő és szabályozó készülékek.

Az elkészített telepek jegyzéke rendelkezésre áll.

Prospectusok és költségetések ingyen.

Tévedések kikérülése végett kérjen
csak

Ferencz József

keserűvizet,

mely 20 év óta a legjobbnak el van
ismerve és mindenütt kapható.

Az igazgatóság Budapest.

Fiumei cacao és csokoládé gyár részvénytársaság.

Legjobb az:

Az elefánt védjeggyel
Elefánt cacao. **Elefánt csokoládé.** **Elefánt cacao.** **Elefánt csokoládé.**

RIVA a Gardató partján. DÉL-TIROLBAN.
Grand Hotel Imperial zur Sonne
 (Sole d' Oro.)
 Első rangú szálloda, villamos világítással. A házban meleg és hideg fürdővel. Bérkocsikkal.
 A nagy szálloda egyik oldala közvetlen a Gardató partján fekszik és gyönyörű kilátással bír.
 Tulajdonosok: **Traffellini és Rick.**

Fürdő és éghajlati **Vöslau** Idény: májustól—októberig.
 Gyönyörű fekvéssel a Wienerwald előmagaslatain pompás sétányokkal a kiterjedt fenyvesekben. **Összeköttetés Béccsel 40—60 perc alatt naponta 60 személy- és gyorsvonattal.**
Természetes források (Akrathothermen) 24 fok C.
 Női betegségek, Hysterie, Hypochondrie és más idegbajok, vérszegénység, altestbajok ellen, gyengélkedésnél stb. **Tó-, teljes-, kád-, zuhany- és esési fürdők, só-, fenyő- és más gyógyfürdők, tej-, savó és asvány víz gyógy mód. Electrotherapiae, Terraingyógy mód gyógytornaszat és Massage.**
 Naponta a gyógy-zenekar hangversenye, bálók stb. a gyógyteremben.

GRIES-BOZEN mellett.
 — Dél Tirol-ban. —
 Éghajlati gyógyhely. Elsőrangú orvosoktól ajánlatik kellemes előnyös fekvésénél fogva. Pormentes és egyenletes levegője a tartózkodást igen kellemessé teszi. Az idény 9 hónapig tart.
1. Szeptembertől—novemberig szőlőkura.
2. Deczembertől—februárig legenyhébb éghajlati hely osztrák földön.
3. Márcziustól—májusig kellemes tavaszi tartózkodás. Felvilágosítással szívesen szolgál
a gyógybizottság.

Budweisi söracsarnok
 (Budweiser Bierhalle),
Bécs, XIV., Schönbrunnerstrasse 68.
 — (Ezelőtt Rustler Adolf). —
 A budweisi részvény-sörfőző sörkimérése. Kitűnő ételek és italok, olcsó áron. Kényelmes étterem és külön helyiségek. veranda és kert. Egyletnek alkalmas külön szobák.
 Tulajdonos **ORTNER LORENZ.**

Betegek! Biztos segély!
 Aki gyorsan meg akar gyógyulni, ne vegyen többé gyógyszert, hanem természeti gyógykezelés alá vesse magát, ez az egyetlen helyes betegkezelés.
Bilz természeti gyógyintézete (Schlosz Lösnitz) Dresden-Radebeul
 évenként százakra menő mindennemű beteg kezel a legjobb sikerrel. Van két intézeti orvosa és 100 gyógyvendégre való helye. Prospektust bárki ingyen kaphat.
BILZ „Das neue Naturheilverfahren.“ Világhírű egészségügyi könyv, ezekre menő reménytelen beteget megmentett. Minden betegséghez teljes gyógyeloirást ad, tanítást nyújt a Kneipp gyógy módban, massage-ban, gyógytornaszatban, a betegáplálkozása rendszerében és a betegségek elleni óvászerek alkalmazásában stb. Néhány év alatt 250.000 család megvette e könyvet, ez a legjobb jele a kitűnőségnek. 1800 oldal, 350 kép, ára kötve 9 márká. Egyes füzet ára 50 Pfenning. Kapható minden könyvkereskedésben és **Bilz kiadásában Dresden-Radebeul-ban és Liposében.**

Bisenius Károly Ferencz

STUWER A. cs. és kir. udv. műtűziművész társa

csak I., Singerstrasse II. szám alatt

— Telefon 4929. — **BÉCS.** — Mezzanin. —

A legrégebb és leghíresebb vállalat e szakmában. Hasonnevi czegekkel való eltévesztés czéljából tessék a címre jól ügyelni.

Kivilágítások és diszítések

izléses kivitele valamint

műtűzijátékok a vidéken is.

Raktáron vannak a következő cikkek: Mindennemű fáklák, zászlók lámpionok, transparentek, girlandok, színházi diszítések, szakállak, parokák, farsangi cikkek, pénzbeli kitüntetések, tréfás léggömbök, melyeket bárki a szabadon fölbocsáthat.

Árjegyzékek ingyen.

KODYM ANTAL
 kardgyártó,
 Bécs, Neubaugasse 51. sz.
 Készít mindennemű vágó és szuró fegyvert, vivőszereket, stb. Mágneskardok különleges gyára.
 Elfogad egyuttal mindennemű javításokat, u. m. aranyozást, ezüstözést, nickelirozást és oxidirozást olcsó áron, jól és gyorsan elkészítve.
 Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Salo a Gardató partján. Olaszország.
 Téli gyógyhely
Hôtel Salo és Pension
 Üdülőknek igen ajánlatos. Nagy kert a tó partján. Szélmentes fekvés. Pormentes tiszta levegő. Meleg éghajlat. Kényelmes szobák. Kitűnő konyha. Német orvosok. Villamos világítás. Utazási jegyek kiadása a vasut minden állomása részére. Gőzhajó állomás.
 Triaca és Guastalla tulajdonosok.

Hôtel és Pension
GARDONE-RIVIERA.
 Gardone-Riviera-ban, a Garda-tó partján, Olaszországban.
Téli gyógyhely.
 Idény: szeptember hó 15-től — május hó 15-ig.
 Pompás fekvéssel. Kelet-Éjszak és nyugot felől teljesen szélmentes. Tiszta pormentes levegő. Egyenletes, igen enyhe, gyenge nedvességű éghajlat. Örökzöld növényzet. A legszebb séták sorozata. Kirándulások kocsival és laddikkal.
A szálloda a legnagyobb kényelmet nyújtja olcsó áron.
 Pompás étterem, teke asztal, olvasó és társalgó terem, játék szoba két üvegcsarnok Fedett sétány központi fűtés, villamos világítás, forrásvízvezeték, kert és parktelepek. Lawn-tennis.
Utazási összeköttetések; Naponta kétszer gőzhajó Rivába és Desenzanóba. Innen vasuton Mailandba (Gotthard) és Veronába (Brenner). Ujabb vasuti összeköttetés Mori-Riva.
 Mémet orvosok: Dr. Koeniger egészségügyi tanácsos (nyáron Lippspringe), dr. Krez (nyáron Reichenhall).
 A szálloda igen alkalmas őszi tartózkodásra is, mintán az egyenletes éghajlat október végeig lehetővé teszi a tengeri fürdözést és a vidék november végéig nyári jellegét megtartja, mely a turistáknak leghálásabb alkalmat nyújtja a vidék megtekintésére.
Lüzelschwab Ch.

Van szerencsénk ajánlani **szavatolt tisztaságu**

A legmagasabb díjakkal kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15-20% citrátban oldható foszforsavtartalommal és 85-100% porfinomsággal.

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor, különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatásu az összes gabbaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya; tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot vállalunk, netaláni hiányt megtérítünk.

Árajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosításokkal szívesen szolgál

a csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási-irodájának vezérképviselősege

a magyar korona orsz. területén **KALMAR VILMOS** Budapest, Erzsébetkörút 34. sz.

Gróf Esterházi Géza-féle Cognac-gyár részv. társ.
BUDAPEST.

Dr. Neumann Zsigmond kir. kereskedelmi törvényszéki hités vegyész által hivatalosan megejtett és általunk tudomásra vett vizsgálatok alapján az

ESTERHAZY COGNACOT

betegjeinknél alkalmaztuk és azt sikeresen használva, mint kitűnő minőségűt a francia cognacokkal vetekedőt a legjobban ajánlhatjuk.

Dr. Angyán Déla egyetemi tanár	Dr. Réczey Imre egyetemi tanár	Dr. Boór Imre kir. tanácsos, egy tanár
Dr. Kéty Károly egyetemi tanár	Dr. Barón Jónás egyetemi tanár	Dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár

✦ Confiseur ✦

Kugler Ferencz

csukrász,

Bécs, I., Rothenthurmstrasse 22.

Finom sütemények. Hűsítő italok. Kávé, csokoládé. Teljes buffet. Alkalmi megrendelések. Estélyek, ünnepélyek stb. teljes kiszolgálása.

Különlegességek: „Kugler-sütemények“ és „Kugler-czukorkák“.

ROSER JÁNOS nyilvános tan- és nevelő-intézete

BUDAPESTEN.

Ezen intézet alapított 1853. Fennáll tehát 43 év óta. Tanulói száma 13781.

Felső kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére, teljesen egyenrangú a keresk. akadémiákkal **Bizonyítványai államérvényesek.** Érettségi bizonyítványai az **egyéves katonai szolgálatra** jogosítanak.

Polgári iskola 10-14 éves ifjak részére, teljesen egyenrangú az állami és községi iskolákkal. **Bizonyítványai államérvényesek.**

Nevelő internátus belakó növendékek részére. Ezen internátus a szülői házat helyettesíti.

Értesítőt küld:

RÖSER JÁNOS, igazgató

Budapest, VI. ker., Aradi-utca 10.

WERNER és PFLEIDERER

Bécs, XVI., 1 Odoakergasse 25.

Cannstadt, Berlin, London, Páris, Szent-Pétervár, Saginaw U. S. A.

77 legmagasabb kitüntetés. Szabadalmak minden államban.

általános gyúró- és keverő-gépek.

Legjobb gépek mindenféle keverésre és gyúrára az élelmiszer szakmában és vegyiparban.

Két osztályú fiokos gőzsütő kemenczék. Átviteli gépek, Sütőházak, Biscuit, tésztaárú és (Zweideck-Auszug-Dampfbacköfen). conserv-gyárak teljes berendezése.

Metélt-, maccaroni- és lapostészta sajtók. Képes katalógusok ingyen és bérmentve!

Biscuit és kétszersült készítő gépek

Védjegy.

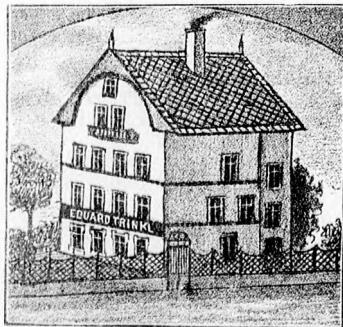

TRINKL EDE

butor és lakberendezéseket, továbbá díszítési tárgyakat előállító vállalata

Bécs, XIX. Cottage, Gymnasiumstrasse 71. Fióközlöt: Bécs, I. B. Opernring 17. és Sopron, Széchenyitér 17.

Teljes kelengyék. Teljes szálloda-berendezések.

Elfogad asztalos és kárpitos munkákat, lakószobák teljes berendezését, czim szoba festészeti munkákat a legdíszebb kivitelű a legegyszerűbbig jutányos áron teljesít bármely módozatban. Ugyazint mindennemű ágyterítő és paplan készítő valamint díszítési munkákat.

Teljes berendezési mintaszobák megtekinthetők. Minden javítás gyorsan és a legjutányosabb áron számíttatik. Alulírott bátorodik a nagyérdemű közönség figyelmét már 1858. év óta fennálló cégének megbízhatóságára és szoliditására felhívni.

Kiváló tisztelettel

Trinkl Ede.

Teljesen berendezett mintaszoba a bécsi főútleben látható.

Schreiber J. és unokaöcscsei üvegyárosok.

Bécs, IX., Liechtensteinstrasse 22, 24. szám.

Prága,

Heuwagplatz 27. szám.

Budapest,

váci-utca 18. szám.

Dús választék mindennemű **használati és díszes üvegeszközletekben, világítási cikkekben, háztartások, vendéglők, fürdők, szállodák részére.**

Árjegyzékek kívánatra ingyen.

GROSS S.

Tokaj-hegyaljai borkereskedése és bormérése
Bécs, II., Praterstrasse 13

Valódi hegyaljai borok Tolcsváról (Tokaj mellett) különféle évekről.

Nagyban és kicsinyben, palackokban és poharakban.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Bécsi magyar czég. Telefon 7931. Bécsi magyar czég.

FISCHER JAKAB

üzleti könyvek, másoló könyvek gyára

és vonalzó intézete.

Bécs, II. kerület, Obere Donaustrasse 85 (a Stefaniebrücke mellett).

Üzleti és másoló könyvek, vonalzott papírok és irodai cikkek nagy raktára.

Különlegessége: A LAPOSAN FEKVŐ ÜZLETI KÖNYVEK WORKMANN féle SZABADALMAZOTT CZÉRNAKÖTÉSSSEL.

MAGYAR CZÉG. Cotillon-jelvény ujdonságok, Bigothones, női ajándékok, tréfás bazar tárgyak.

Bisenius József

A legnagyobb különleges üzlet

farsangi cikkekben, lampionokban, mú tűzijátékokban és diszítési tárgyokban.

Bécsben csakis: I., Elisabethstrasse I. sz. Árjegyzéket ingyen és bérmentve.

József főherczeg ő Fensége udvari szállítója.
→ Arany érdemkereszt tulajdonosa. ←

GIGANTE A. ékszerész

FIUME Piazza el Duomo.

„MORETTI“ különlegességek készítése.

Kitüntetve: Brüsszel, Trieszt, Budapest, Páris, Székesfehérvár.
Raktárak Abbaziában: Kardos József és Baumgartner J. uraknál.

ROYKÓ VIKTOR

tiszaújlaki gyógyszerész

fehér, barna és fekete rég ismert

KÖZKEDVELT MAGYAR BAJUSZPEDRÓJE.

← Nagy doboz 35, kicsiny 20 kr. →

Magában foglalja egy jó bajuszpedrónak minden tulajdonait. — A bajuszt növeszti, ápolja, nem törí, jól összetartja, puhává és hajlékonyává teszi.

Valódi csak akkor, ha minden doboz (skatulya) feneke az itt látható védjeggyel, fedele pedig kívül piros, belül kék színben teljes névaláirással „Roykó Viktor” van ellátva.

Postán legkevesebb két doboz rendelhető. Szállítólevél és csomagolásért külön 10 kr. számítatik.

Viszonteladók illő %-ban és 20 nagy, vagy 35 kis doboz vételénél már bérmentes megküldésben részesülnek.

Vezérképviselet Ausztria és mellékterületének részére:
„Alte k. k. Feldapothek” Bécs, I. Stefansplatz 8.

Magyar-horvát
tengeri gőzhajózási részvénytársaság
Fiumében.

Fiumén keresztül

a legrövidebb és legbiztosabb
a szigetek között

(a legnagyobb kényelemmel és villamos világítással ellátott gőzhajók) vezető utirány

Dalmáciaiba.

Gyors menetek:

Szombat és vasárnap közti éjjel 1 óraker, gyorsgőzös Cattaro-ig.

Minden kedden Spalato-Metkovic-ig. — Minden pénteken Lussinpiccolo-Zara- és Spalato-ig. — Minden szerdán postagőzös a szigetekre Cattaroig.

Menetrendek
a Waldheim-féle Conducteur 593—604. sz. vannak.

ŐS BUDAVÁRA

a székesfőváros legnagyobb és legelőkelőbb mulatóhelye.

Idénytartam május 1-től szept. 30-ig.

Idényjegyek ünnepélyek alkalmával is érvényesek 10 forint.

Családtagok, katonatisztek, hivatalnokok és nagyobb klubok részére 8 forint.

Három nagy nyílt színpad. Naponta nagy symphonikus és népies hangversenyek. Magyar és nemzetközi karénekesek, magánénekesek, tánczosok és elsőrendű művészek. Nagyszerű ünnepélyek. Esős időben ingyen-előadások a színházakban, valamint a vendéglők és kávéházak termeiben

Jegykiadás naponta a budapesti bankkegyesület váltóüzletében Budapest, V., Fűrdő-utca I. és az igazgatósági épületben Ős Budavárában.

Lutz Ignác

zeneműgyáros cs. kir. esküdt becselő

Bécs, I., Rothenthurmstrasse 29.

Ajánlja készítményeit fuvó- és vonó-hangszerekben, száj- és kézi harmonikákban, külföldi hurokban, dobokban, tschinellák és tamburinokban ugymint zeneművekben. Különösen ajánlja hegedűt, melyeknek hangja, tartossága a legrégibb hegedűket felülmúlja.

Az összes megrendelések pontosan és szívesen postautánvét mellett eszközöketnek, javítások elvállaltatnak és pontosan és lelkiismeretesen eszközöketnek.

Képes árjegyzékek ingyen.

Minden eladott zenehangszerért kezessék nyújtatik.

SZABADALMAZOTT

Zongora - hárfa.

Feltűnést keltő ujdonság melyen minden zongora játszható játszhatik. Hatásos hangzású és felismerhetetlenül azonos a hárfa játékaival.

SZABADALMAZOTT

Zongora-czitera.

Ugyanazon hanggal bir, mint a czitera és minden zongora játszható által kezelhető.

Első cs. kir. Duna-gőzhajózási társaság.

Az I. cs és kir. szab. Duna-gőzhajózási társaság közli, hogy a részes vasuti igazgatóságokkal egyetemben Bécs és Budapest közt 14 napi érvényességgel biró mérsékelt csoportosított menettérít jegyeket ad ki. Ezen jegyek Bécsből Budapestre a naponként közlekedő szalon-gőzös, Budapestről Bécsbe (államvasuti vagy éjszakai vasuti pályaudvar) a m. kir. államvasutak vonatainak használatára jogosítanak.

Menet-árak: Bécsből Budapestre, Budapestről Bécsbe, vagy megfordítva.

I. hajó-osztály, I. vasuti osztály (gy. v.)	18.— frt.
I. hajó-osztály, I. vasuti osztály (sz. v.)	14.50 frt.
I. hajó-osztály, II. vasuti osztály (gy. v.)	13.50 frt.
I. hajó-osztály, II. vasuti osztály (sz. v.)	11.— frt.
II. hajó-osztály, III. vasuti osztály (sz. v.)	7.— frt.
III. hajó-osztály, III. vasuti osztály (sz. v.)	6.— frt.

4 éven aluli gyermekek szabadon; két 10 éven aluli gyermek egy jeggyel utazhatik.

Bővebb részleteket a „Dunai Kalauz” tartalmaz, melyet az alul-irott igazgatóság kívánatra ingyen és bérmentve szétküld.

Budapest, 1897. június hó 18-án.

A forgalmi igazgatóság.

Első magyar gépi himző gyár, Mayer, Hofer és társai Késmárkon.

Alapított 1892-ben. A magyar kormány által támogatva.

Géphimzések a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.

E gyártmányok elárúsító helye: Bécs, I., Marc-Aurelstrasse 3.

Mindenemű tésttagyártmányok FABRICA PASTE E MOLIMO A VAPORE
gyártása és szétküldése CARTESIO, CURTI et Cie
F. U. M. E.

Első Biztosító Intézet Katona Szolgálat Esetére.

Ö. cs. és kir. Fensége József főherceg védnöksége alatt.

Budapest, Erzsébet-tér I. szám.

Biztosítási tőke: **25.000,000 korona.**

Központi választmány:

Báró Nikolics Fedor, cs. és kir. valóságos belső titkos tanácsos, a magyar főrendiház örökös tagja, az I. oszt. vaskoronarend lovagja, stb. stb. elnök.

Gróf Tetski Sándor, országgyűlési képviselő.

Wojnarovits Sándor, cs. és kir. nyug. altábornagy.

Friedl Lipót, gyártalajdonos és fölbirtokos.

Hollán Ernő, cs. és kir. nyug. altábornagy, cs. és kir. belső titkos tanácsos, a Lipót-rend középkeresztese, a magyar főrendiház tagja.

Markovits Kálmán, nagybirtokos.

Báró Nopcsa Elek, országgyűlési képviselő.

Nyáregyházi báró Nyáry Béla, cs. és kir. kamarás, országgyűlési képviselő, a katonai érdemkereszt birtokosa hadi ékítményével.

Sárvár-felsővidéki gróf Seecsenyi Aladár, nagybirtokos, országgyűlési képviselő.

Dr. Szentiványi Mészáros Károly, m. kir. nyug. törzsvoros.

Zsadányi és török-szent-miklósi Almásy István.

Ráth Károly, Budapest székes-főváros polgármestere, a magyar főrendiház tagja stb.

Dániel Gábor, országgyűlési képviselő stb.

Felügyelő-bizottság:

Csákosy Béla, országgyűlési képviselő, elnök.

Lobmayer János Ferencz, nagykereskedő, Budapest főváros törvényhatósági bizottságának tagja.

Füzfich Frigyes, köz- és váltóüggyvéd.

Dr. Söcs Ferencz, köz- és váltóüggyvéd, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár ügyésze.

Igazgatóság:

Dr. Münnich Aurél, országgyűlési képviselő, köz- és váltóüggyvéd, a kassa-tornai vasutársaság elnöke, a Budapest-belvárosi takarékpénztár igazgatósági elnöke stb. elnök.

Marok Arnold, a »Gizela-egyesület« igazgatója, a bajor szent Mihályrend lovagja.

Josepovich Géza, országgyűlési képviselő, a képviselőház jegyzője.

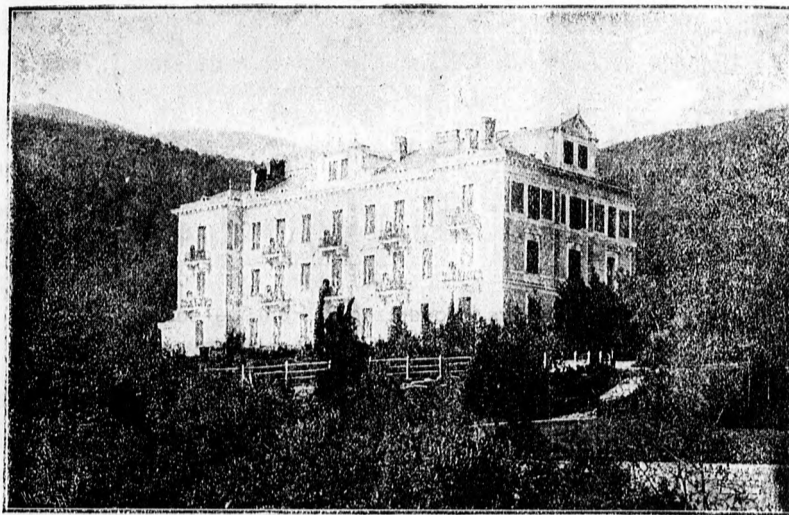
Szerb György, országgyűlési képviselő, köz- és váltóüggyvéd.

Dr. Rajner Béla, köz- és váltóüggyvéd.

Antal János, igazgató.

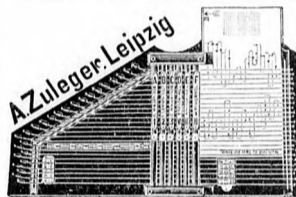
Dr. Buschbaum Károly, vezérírtkar

Tőkék és járadékok biztosítása flugyermekek számára a katonai szolgálat költségeinek fedezése, illetve be nem soroztatás esetén ellátás czéljából a nagykorúság idejére. Az összes üzem-haszon a biztosítottaké. A besorozotti ifjak ezenfelül a biztosított tőke 60-70%-ának megfelelő külön nyeresémben is részesülnek. Olcsó díjtételek. Előnyös feltételek szabadelvű szabályzatok

ABBAZIA PENSION és HOTEL QUISISANA.

Elsőrangú ház, gyönyörű fekvéssel, pompás kilátással a tengerre. Egész éven át nyitva van. Szobák napi ára teljes ellátással együtt 6 frttól feljebb. Hideg és meleg, közönséges és tengeri fürdők. Az igazgatóság: MUNSCH MARIE asszony.

Hangszer ujdonságok:

Polyphon zeneművek. Önműködő gépezetű zitera »Chordephon«, önműködő harmonika »Sonatina«, csoda-cziterák betolható hangjegylapokkal, azonnal tanító és hangjegy- ismeret nélkül játszható. További ujdonságok: hegedű, cello, nagy bőgő, ütő zitera, gitarr, mandolina, fuvola, clarinette, trombita, púzon, gyermekhangszerek, Piano, harmonium stb. stb.

Kaphatók gyári áron

ZULEGER A. hangszer gyárban Lipszében.

Alapított 1872-ben. — Diszes katalógusok 30 kr. beküldésével bérmentve küldetnek.

ARANYERES BÁNTALMAK.

Az aranyeres bántalmak által előidézett bajokat leginkább megszünteti a „Hamamelis-Extract“ Naponkint háromszor tiz cseppet véve és külsőleg kenőcs alakjában alkalmazva, csakhamar megszünteti a fájdalmat és a vérzést, a csomók összezsugoródnak és nemsokára eltűnnek. Évek óta fényesnek és sikeresnek bizonyult e szer a legnehezebb bajoknál, ott is, ahol mással hiába tétettek kísérletek.

Hamamelis-Extract
(Extract of Witch Hazel).

Hamamelis kenőcs
(Witch Hazel Oil).

Egy 100 grammos üveg ára 1 frt.

Az amerikai orvosok az indusoktól ismerték meg e szert. Egy kis bokorszerű apró díóval bíró növényből készül e szer, mely Canadából terjed Éjszakamerika különböző vidékeire. A növény neve: Hamamelis virginica. — A szer első vizsgálója dr. H. C. Preston volt és ennek Amerikában való terjesztése körül dr. Humphrey szerzett magának érdemeket. Dr. Linder Károly véleménye szerint ez a legjobb vérállapító szer.

Kapható: Mittelbach S. rák gyógyszer-tárában Bécsben, I. Hoher Markt 8 (Sina palota). — Zágrábban a Salvator gyógyszer-tárban.

Allandó butorkiállítás.
Egyszerű és diszes lakások
berendezések,
mindennemű rendszerben, divatban és
izlésben.

Knobloch Ágost utódai
butorgyára
Bécs, Breitegasse 10-12.

Alapított 1835-ben.

Kitüntetve minden nagyobb kiállításon.

Butorok nagyban és kicsinyben.
Saját gyártmányu butorok, asztalos
és kárpitos iparczikkek.
Egyes szobák és egész lakások
továbbá szállodák, fürdőépüle-
tek stb. berendezése.

Karlsbad, Hôtel Kroh.

Elsőrangú szálloda.

A Parkstrasse sarkán.

Uj, modern berendezéssel, a tulajdonos saját vezetése alatt. Villamvilágítás. Felvonó. Olvasóterem. Étterem, kávéház. Saját berkocsik a házban. Fürdő.

Magyarok által sűrűn látogatott.

KARLSBAD.

Hotel Trautwein

ezelőtt Fassmann.

A Kaiser Franz Josef Park átellenében Ujjonnan épült kényelmes ház, nyílt téren, szép kilátással, 105 szobával és teremmel. Nagy étterem. Lift. Diszes kávéház, olesó árak. Jó ételek és italok. Omnibus a vasutnál. Fogatok a házban. Egész éven át nyitva.

Tulajdonos
Trautwein Frigyes.

KARLSBAD.

Wiesinger's Hotel National

Gartenzeile-Strasse.

Egész éven át nyitva van. Omnibus a vasutnál. Étterem, kávéterem stb. stb. Felhuzógép, veranda és mindez kényelem a házban.

KARLSBAD.

Hotel „Lyon“

Kaiser Franz Josefstrasse.

Olesó szobák gyógyvendégek, utazók és turisták részére. Diszes ét- és kávéterem. Egész éven át nyitva. Érdekes látványosság a szállodában levő »Kanone«-egyesület helyisége, mely fegyverekkel és egyéb harci eszközökkel van felszerelve.

Tulajdonos
Peithner József.

Alapított 1867-ben.

Valódi karlsbadi ostyát

(Különlegesség) készít és szállít (Különlegesség)

Bayer Károly,

ezelőtt Bayer Borbála, porosz királyi udvari szállító
Karlsbad

•Novara•-hoz a Cafe Elephant fölött és Mühlbadgasse 12-ik számú sátor. Ezüstérem Lipce 1892. Eger 1892. Aranyérem London 1893. Aranyérem Bécs 1894. Telefon 138. Sztéküldés postán az egész éven át

KARLSBAD.

Hotel „Reinischer Hof“

A színház mögött.

Egész éven át nyitva. Modern, diszes, uj berendezéssel. Villamos világítás és kiszolgálás számításon kívül.

Étterem és kávéház. Kitűnő magyar borok. Tulajdonos
Anger Ferencz.

KARLSBAD.

Fassmann's Hotel

Sächsischer Hof.

Bahnhofstrasse.

Olesó szobák és kitűnő olesó konyha. A központ közelében. Egész éven át nyitva. Fassmann Károly.

KARLSBAD.

„König von Sachsen“

étterem,
(Neue Wiese.)

Kitűnő ételek és italok. Olesó árak. Figyelmes kiszolgálás.

Wedral Károly

a Restauration „Hopfenstock“ és Hotel „Kaiserbad“ volt főpinczére.

A cs. k. szabadalmazott

A JUDENBURGI

KINDBERGI

ÉS

MÜRZZUSCHLAGI

egyesült

kaszaművek

Stejerországbán.

Ajánlják a legjobb tégelyacézból való

kasza- és szecskevágó

gyártmányaikat, melyekért

felelősség vállalatik.

➔ Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. ➔

Igazgatóság és központi elárúsítási iroda:

Bécs, I., Krugerstrasse 18.

Szeplők és májfoltok

8 nap alatt végleg eltűnnek

➔ KELETI ARCZENŐCS ➔

használata által.

Kapható csakis Bécsben: „Alte k. k. Feldapotheke“ I. Stefansplatz 8.

Egy tégely 80 kr. Egy forint beküldésével bérmentes stéküldés. Hozzá való arczsappan 35 kr.

Bécs legnagyobb

legyező-, nap- és esernyő-különleges áruháza

Weiss Mór,

Bécs, I., Kärntnerstrasse 18.

Telefon-szám 7120. „ZUM MAGNET“. Magyarul beszélnek.

Fióközet Karlsbadban, „Alte Wiese“.

„Kosciuszkó“

lengyel körkép

a legszebb panorama ez idő szerint Európában.

Ujra beállítva, teljes világításban. Látható Budapesten az Arenauton az uj múcsarnokkal szemben.

— Belépő díj 50 kr. —

Roesler-féle fog-szájviz

kétségtelenül a legjobb szer fogfájás ellen és legjobb apolószer a fogaknak. A száj rossz szagát biztosan eltávolítja e hasonlíthatlan szer.

Egy palaczk 30 kr.

R. Tüchler gyógyszerész
W. Roesler's Nachfolger
BÉCS, I., Wallnerstrasse 17.

Óvakodjunk utánzatoktól és kérjünk csakis ROESLER fogvizet Bécs Regierungsgasse 4.

Főraktár Budapesten: TORÓK JÓZSEF gyógyszerésznl.

Férfi gyengeség

2—4 nap alatt biztosan meggyógyítatik a legujabb és egyedül létező „MELA“ nevű találmány által. — Ha a test bármennyire is meg van rongálva, a „Mela“ által uj erőt nyer még magas korban is. Ára 5 márka előrefizetés vagy 6 márka utánvétellel a vegyészeti gyárból

Nicolai Károly-tól

Frankfurt a/M.

Kathreiner-féle
Kneipp malata-kávé

Ejnye be jó!

Poldikohó

(Poldihütte)

tégelyaczel-gyár

ajánlja
a mindennemű szerszámhoz alkalmas
szerszámaczeljét

mely keménységben, szívósságban és minőségének egyenletességében a legkitűnőbb angol és steier gyártmányokat felülmúlja.

A Poldikohó különböző alkalmazási céloknak megfelelő keménységi fokozatokban állítja elő a szerszámaczelét a kívánt keresztmetszetekkel.

Ép így készülnek alakos kovácsdarabok, puskaesővek, valamint kész vasutikocsi és locomotiv-rugók, stb.

Igazgatóság:

BÉCS I., Wallfischgasse Nr. 13.

Raktár és elárúsítás:

Schiessl és társánál

Bécsben, VI. Gumpendorferstrasse 15.

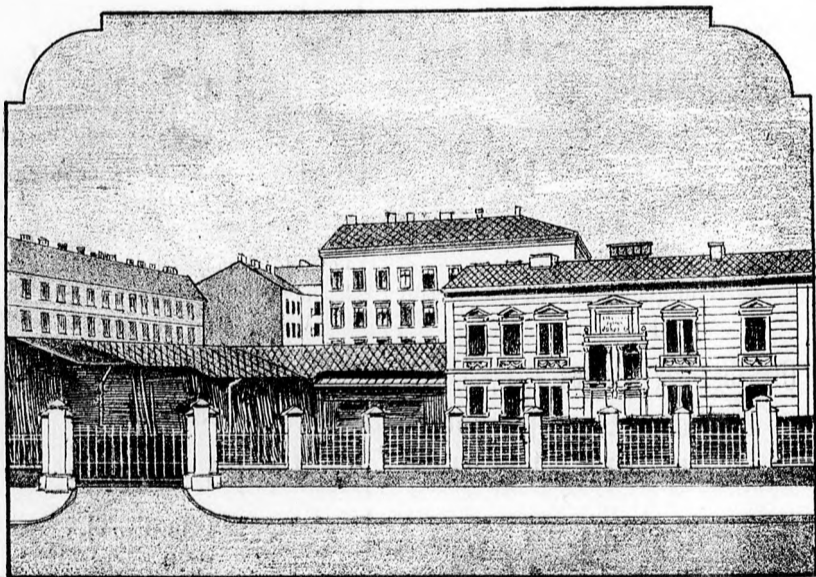
Fiókküzetek:

Budapest, Prága, Lipcse, Sheffield, Mailand.

Minden nagyobb vasüzletben rendelhető.

SCHLEIFFER HENRIK

kalapgyára
POZSONY.

Juhos Gyula és társa

Bécs, II. Nordbahnstrasse 42.

Zománcozott főzödényt
öntött vasból.

Szállítanak mindjárt a készlethez legolcsóbb
árakon:

hengerezett vasgerendát

legkitűnőbb belföldi gyártmány az
osztrák mérnök- és építész-egyletnek
szabadszerű szelvényei szerint.

Rúdvasat, szelvény-vasat és egytetemes lapvasat, súlyos és finom lemezt
forrasztott vasból és folytvasból, szegezett tengerendát oszlopot s töm-
lőt öntött vasból, vaspályasínt; aczélemezből sajtolt zománcozott főzödényt.

Öntött vasarút, aczél, félkészgyártmányt s nyersvasat.

A szerkesztésért felelős: Schreyer János

Linzi vászon-szőnyegek

nem gördülnek össze,

erős, igen tartós futószőnyeg, szürke alapszín, vörös paszománnyal.

Egy méter ára: a 70 cm. szélesnek frt 1.—, a 80 cm. szélesnek frt 1.25,
a 90 " " " 1.50, a 100 " " " 1.75,
a 115 " " " 2.—, a 130 " " " 2.25.

Genersich C. és Orendi

csász. kir. udvari

szőnyeg-szállítók

Bécs, I., Lugeck, (Regensburgerhof).

Akar jó cognacot inni?

Kérjen mindig valódi

(Védjegy.)

tokaji cognacot

Tokaj város czimerével

(Kigyós kereszt három hegyen)

az Első tokaji cognac-gyárból Tokajban.

Óvakodjék mindenki értéktelen utánzatoktól,
melyeken a védjegy hiányzik.

Képviselő Bécs részére: Herzog M. Bécsben,
II. Kaiser Josefstrasse 15.

Képviselő Budapest részére: Holländer M. Budapest,
Teréz-kört 15.

Feltűnően hat

Czerny-féle keleti rózsatej

(Original Orientalische Rosenmilch)
oly tisztaságot és

üde ifjú szint

kölesönöz az arczórnek, mely más szer által el nem érhető, kitűnő
még májfolt, szeplő, bőrpattanás, nem szép arczsin és napsütés
ellen; eltávolítja a bőrnek tisztátalanságát, minden sárga és barna
arczsin és egyidejűleg alkalmas minden testrésze.

Feltétlenül ártalmatlan. Ára 1 frt. Balsamszappan hozzá 30 kr.

Czerny-féle Tanningene

ártalmatlan, egyedül legjobb

hajfestő-szer

haj és szakát, úgy mint szemöldök festésre, melylyel a legegyszerűbb módon és
csak egyszeri használatnál a haj ugyanazon biztos, szép és fényes, barna, sötét
szőke vagy fekete természetes színt visszanyeri, melylyel az öszülés előtt
birt; a szint szappammal mosás és gőzfürdő sem változtatja.

Ára 2 frt 50 kr.

Raktáron van mindennemű illatszer, szappanok, arczporok, Crèmes, arczke-
nőcsök, gliczerkészítmények, pomádék, coniferensprít szájjviz, fogpor, fogkefe,
aranyzókeviz, hajszér, füstölő, zsebkendőillatszer, Eau de Cologne stb. stb.

Lelkiismeretesen megvizsgálva s törvényesen védve. Beszerzési forrás:

CZERNY ANTAL J., Bécs, I. Wallfischgasse 5. sz.

Gyár és levélcím: Bécs XVIII. Carl-Ludwigstrasse 6. (saját házban)
Szétküldés azonnal utánvétellel. 5 frton felüli megrendeléseknél küldési költség nem
számíttatik.

Leírások az összes Czerny-féle készítményekről kívánatra ingyen és
bérmentve.

Vezérképviselő és főraktár Magyarország részére:

Török József gyógyszerész, Budapest, Király-utca 12.
Raktárak: Egger és társa, Budapest, Váci-kört. Továbbá Komárom-
ban Kirchner, Miskolczon Baruch, Kassán Megay G. Dubez, Debreczen-
ben Rotschnek, Szegeden Baresai, Aradon Éles Armin Ring, Temesvárott
Jahner, Ungvárott Hoffmann, Lugoson Vértes L. Zágrábban Mitlbach,
Winger gyógyszerészeknél. Továbbá minden nagyobb gyógyszerertárban, drugista,
illatszer és fodrász üzletben. Csak akkor valódi ha Anton J. Czerny névvel
el van látva.

Nyomatott Litfass utódja Röttig Gusztávnál Sopronban.